XVII. évfolyam 20. szám. Ára: 1 forint 1961. május 18

Szűr-Szabó József rajza

IPARI VÁSÁR VAN

— Édesanyám! Apám hozza a vásárfiát, a vásárfia meg hozza édesapámat!

Felemás korlát

A nyugat rajongója

– Megfigyelted, milyen halkan és puhán ment át rajtam ez a Chevrolet? . . .

A hivatás hatása

NEM VICC

(Három nyugati „jogeset")

1. Szerzői jog

Mussolini uralma idején azok a zeneszerzők, akiket pénztárcán csókolt a múzsa, mindenféle dallal, kantátával, indulóval törleszkedtek a nagy Ducehoz. Amikor a fasizmus véres mulatságának az összeomlás véget vetett, Olaszországban ezeket a „műveket" természetesen eltiltották. Vagy két évvel ezelőtt egy realista filmíró nagy dokumentumfilmet készített a fasizmus

garázdálkodásáról. Ebbe a filmbe hangillusztráció gyanánt belefoglalta az egyik fasiszta induló zenéjét is.

Mit tett erre a hírhedt melódia szerzője? Talán bizony lapult? Dehogy! Pert indított a római törvényszéken a filmproducer ellen, szerzői jogbitorlás miatt!

A pert megnyerte, és szerzői jogdíjat ítéltek meg neki . . .

2. Elvi döntés

Ez osztrák jogeset. Az ottani közigazgatási bíróságnak azt a kérdést kellett eldöntenie, hogy ha valamelyik cég, vagy személy üzleti érdekből megveszteget valakit, a „kenésre" fordított pénzt rezsiként könyvelheti-e el, vagy sem; azaz levonhatja-e az adó megállapítása szempontjából bevallott nyereségéből.

A közigazgatási bíróság bölcs határozatot hozott: Ha a cég megnevezi azt, akit megvesztegetett, akkor levonhatja. Az igazolt megvesztegetés tehát adómentes.

3. Ami jár, az jár . . .

Gyakori dolog, hogy a házastársak vagyonközösségi szerződést kötnek egymással. Létrejött ez egy bizonyos osztrák férj és felesége között is. A mézeshetek azonban elmúltak, és a menyecske nemsokára felbíztatta szeretőjét, hogy baltával tegye el láb alól a megunt férjét. A lovagias szerető természetesen fogta a baltát, és elhatározta, hogy teljesíti a kérést. A férjnek azonban váratlanul kemény koponyája volt, és nem pusztult bele a baltaütésekbe.

A feleséget a bíróság csak nyolcévi fegyházra ítélte. Az asszony védőügyvédje a jól végzett munka után több mint 40 000 schillinget követelt a férjtől azon a címen, hogy vagyonközösségben él nejével, tehát felel annak adósságáért. A legfelsőbb bíróság azonban . . .

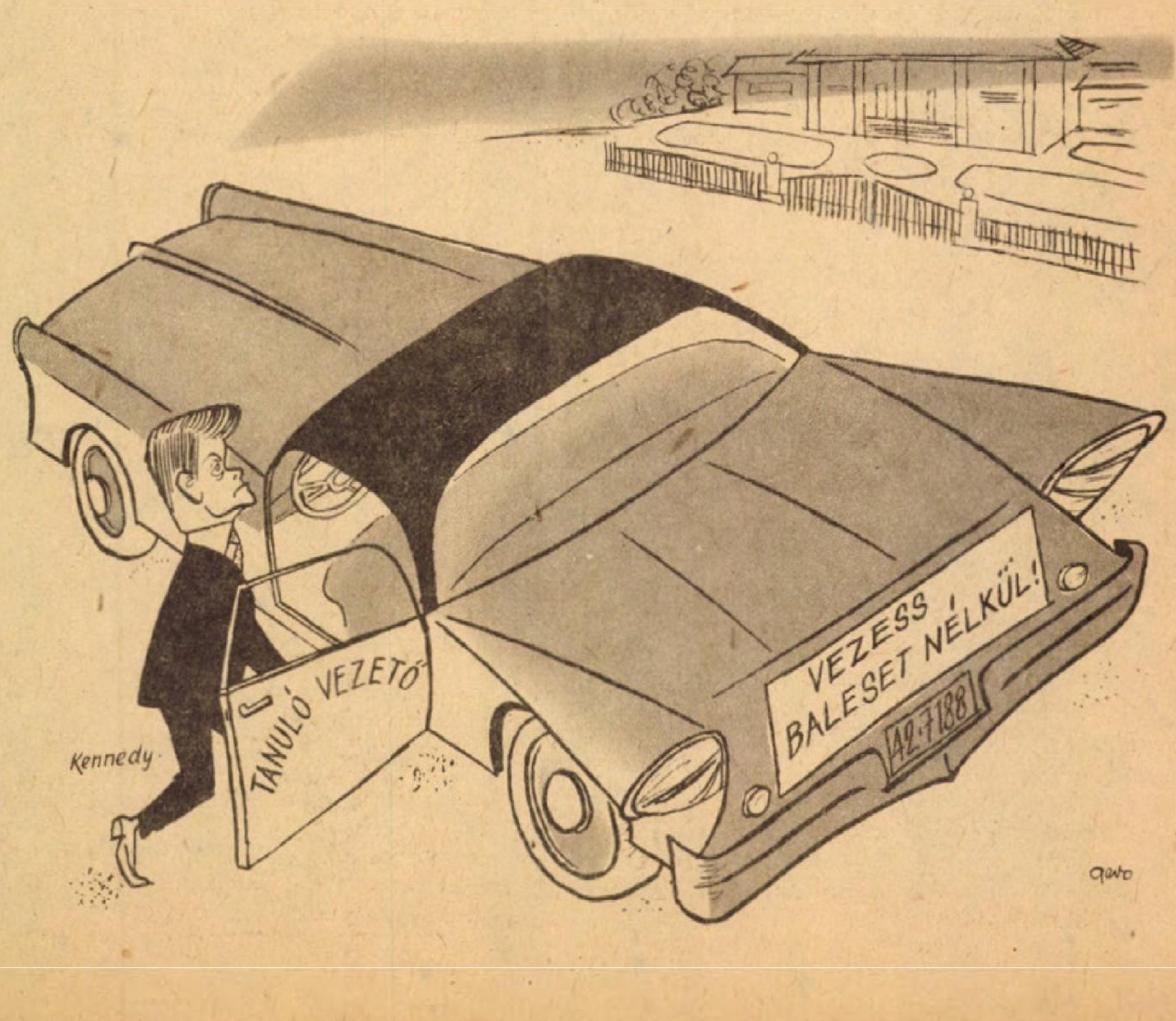
Tán furcsállotta, hogy a gyilkos ügyvédjét az áldozatnak kelljen megfizetni?

Nem. Azt nem. Az osztrák Kúria kimondta, hogy a védőügyvédnek jár a védelem díja a közös vagyonból, a férj tehát köteles honorálni gyilkosának ügyvédjét. Azonban: vizsgálat tárgyává teszi, hogy ez a 40 000 schilling nem túlzott összeg-e az adott esetben . . .

Dr. F. L.

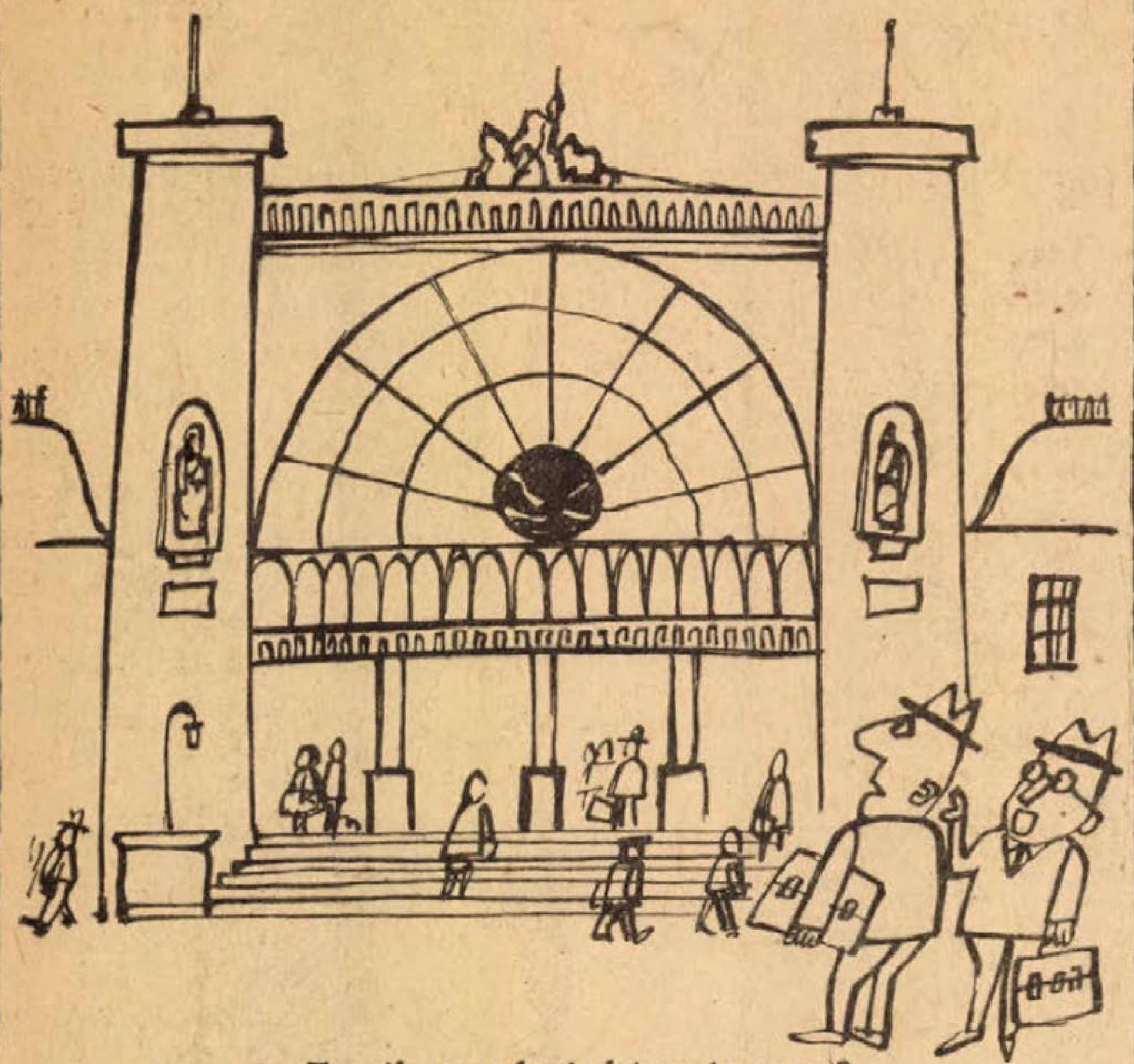
Kennedy új autója

Gerő Sándor rajza

Nincs óra a Keletin

Várnai György rajza

– Tessék mondani, hány óra van?
– Öt hónap múlva lesz egy . . .

Magyarok Párizsban

(Pesti turisták elbeszélése alapján)

Kaján Tibor rajza

– Mégis jobb lett volna Siófokra menni . . .

Vannak egészen furcsa dolgok...

Akinek nem elég 68 gyerek

Az „Associated Press" nevű hírügynökségtől származik ez az üde kis közlemény:

Donald Kamfwa, 55 éves afrikai kereskedő az észak-rodéziai Port Roseberry lakosa. Jelenleg 68 gyermeke és 9 felesége van. A hírügynökség tudósítója előtt így nyilatkozott további terveiről:

– Száz gyermeket szeretnék, mielőtt megöregszem. A feleségeim nagyon rendesek. Eredetileg tizenhat feleségem volt, de héttől elváltam, mert nem értettek meg, nem voltunk egymáshoz valók. A megmaradt kilenccel harmónikus házaséletet élek, s eddig minden verekedést meg tudtam akadályozni közöttük.

Amikor megkérdezték, miért vette a fejébe, hogy száz gyermeke lesz, nagyon egyszerűen, halkan csak ennyit mondott:

– Szeretem a kerek számokat.

Aki hidakat gyűjt

Kilenc hónapi börtönre ítéltek az angliai Sunderlandban egy James Teasdale nevű reklámrajzolót. A vád az volt ellene, hogy el akarta lopni az egyik sunderlandi gyaloghidat. Két acélpántot már át is vágott, amikor rajtakapták. Tettének okáról így beszélt:

– Engem is elkapott a gyűjtőszenvedély. Vannak, akik bélyeget, gyufacímkét, első kiadásokat, metszeteket gyűjtenek. Én elhatároztam, hogy hidakat gyűjtök, s arról álmodtam, hogy egyszer majd nekem lesz a legteljesebb hídgyűjteményem.

Arra a kérdésre is választ adott, hogy miért éppen ezt a kis gyaloghidat akarta ellopni:

– Nem kezdhetem mindjárt a nagy Thames-híddal . . .

Baráti segítség

Az első világháború idején Nagy Lajos szerkesztette a Bolond Istók című vicclapot, melynek szerkesztőségi értekezleteit a lap tulajdonosának lakásán, Szalmási bácsinál tartották meg.

Az egyik ilyen értekezletre Somlyó Zoltán, az állandóan anyagi bajokkal küszködő, tehetséges költő lógó orral állított be.

A máskor mindig hangos költő most nagyokat hallgatott, s a mellette ülő Nagy Lajos megkérdezte tőle, hogy mi a baja. Somlyó nagyot sóhajtva így válaszolt:

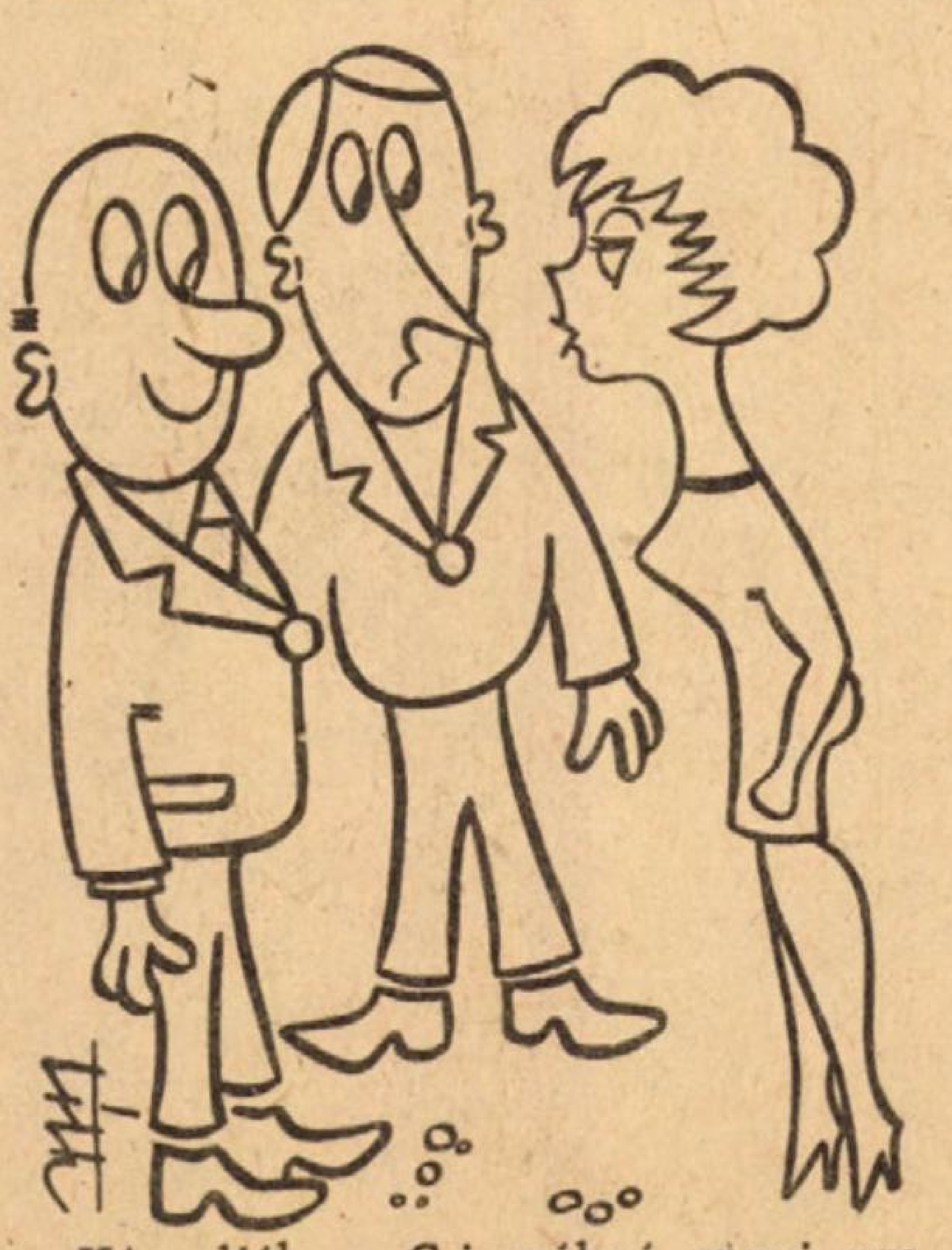
– Lajoskám, nekem csak egy bajom van: annyi az adósságom, hogy nem is tudom mennyit.

– Ezen könnyen lehet segíteni – válaszolta Nagy Lajos, s a kezében tartott ceruzát átnyújtotta barátjának:

– Itt a ceruza, add össze!

gy. i. i.

Fogyókúra csúcsteljesítmény

– Képzeljék, a Csipcsákné annyi preludint szedett be, hogy már itt a földön elérte a súlytalanság állapotát!

A humor könyvéből

NÓTI KÁROLY, száznál több kacagtató egyfelvonásos írója mindig kávéházban írta vidám jeleneteit. Kedvenc kávéháza a Palace volt. Egyszer, a negyvenes évek elején az erkélyen írta új darabját, amikor egy ismerőse ment hozzá, és rámutatott arra az újságíróra, aki a kávéház földszintjén dolgozott:

– Látod? Nemcsak te egyedül dolgozol kávéházban.

Az illető Szvatkó Pál, a Magyarország akkori szerkesztője volt, aki hosszú ideig itt írta a németek tervszerű elszakadásáról szóló külpolitikai cikkeit.

– Nagy a különbség – mondotta csendesen Nóti –, amit én írok, azon holnapután már kacagni fognak, de amit Szvatkó ír, azon csak majd egy-két év múlva nevetnek.

*

RÁKOSI VIKTOR (1860–1923), a Sipulusz néven ismert népszerű humorista egy ünnepi lakomán egy igen kövér úrral került asztalszomszédságba, aki nem győzte magába rakni a finom falatokat.

– Mindent megpróbálok, hogy lefogyjak, de nem sikerül. Pedig úszom, lovagolok, vívok, futok, evezek, súlyt emelek – hiába.

– Miért nem próbálja meg a nyakizommozgatási tornát?

– Hogyan? Gondolja, hogy attól lefogynék?

– Rövidesen. S elég, ha csak akkor mozgatja jobbra-balra a fejét, ha kínálják valamivel.

*

GYULAI PÁLNAK egyszer elpanaszolta novellista barátja, hogy éjszaka nem tud aludni.

– Pedig egész nap írok. Estére már egészen kimerülök. Altatót veszek be, de még az sem használ.

Gyulai pillanatnyi gondolkodás nélkül válaszolta:

– Lefekvés előtt olvasd el, amit napközben írtál. Aludni fogsz, mint a bunda . . .

A párizsi vidám parkban

Gerő Sándor rajza

– Nini, balra nagyobbat tudok ütni!

A POKOL TORNÁCÁN

Igen mély benyomást gyakorolt rám nemrégen a *Találkozás az ördöggel* című francia film, mely a tűzhányók működését és életét mutatta be. Elkápráztatott az operatőr-tudós bátorsága, aki leszállt a vulkánok izzó kráterébe, s ott készítette felvételeit, szemtől szemben az „eleven ördöggel".

Elhatároztam, hogy követem a példáját és valami nagyon nagy, imponáló dologra vállalkozom. Így született meg bennem az a gondolat, hogy filmfelvevőgéppel a kezemben bemegyek egy húsboltba, szombaton reggel megyek be, amikor a legfélelmesebb a húsboltban tartózkodni, és felvételeket készítek másfél kiló sertéshús vásárlásáról. Forgatókönyvem naplójából az alábbi előzetes részleteket bocsátom az olvasóközönség elé:

8 óra. A húsbolt bejáratánál állok. Félelmes zúgás csap ki a boltból, a küszöbön egy fiatalasszony lép ki, tántorogva indul tova, tekintete eszelős, mint Kund Abigélé. A felvevőgépet megigazítom vállamon, belököm az ajtót, és behatolok a húsboltba.

8 óra 15 perc. Az eleven emberprés néhány pillanatra a halastartályhoz szorít, gyorsan megmártom benne jobb kezemet, és megnedvesítem ajkamat és halántékomat. Kissé magamhoz térek. Megnedvesíteném a zsebkendőmet is, de nem tudom elővenni, mert a bal kezemen állnak.

8 óra 30 perc. A fordulóban, a sonkaszeletelő gép előtt vagyok, a tömeg felpréselt a levegőbe, hogy vállmagasságig kiemelkedem a sorból. Felhasználom az alkalmat, és előveszem a felvevőgépemet. Alig tíz méternyire előttem húst tart kezében egy mészáros. Kéz nyúl feléje a tömegből, de mielőtt elérné a húst, a kéz elernyed, elsüllyed, csupán halk vinynyogás szűrődik át a zsírszagú levegőn. Az ajtóban egy pillanatra feltűnik Kund Abigél, benéz, haja a homlokába hullt. Előttem Lear király hívja a leányait, akik már a pénztárnál állnak, de azok nem törődnek a szerencsétlen öreggel. Ágnes asszony negyvenöt deka karajjal próbál kijutni a folyamból, de húsát a sor elkapdossa, ó, irgalom atyja, ne hagyj el!

8 óra 50 perc. Fuldoklom. Az előttem álló következetesen kilélegzik, amikor én belélegzem, és visszaszorítja a tüdőm. A felvevőgép belsejében találok egy kis levegőt, azt felszívom. Néhány vásárlóban már nincsen élet, de az emberprés viszi előre őket, elesni, lehullani nem lehet.

9 óra 10 perc. Másfél kiló combszeletet akartam kérni, de Ofélia mellettem táncolni, dalolni se restellt, hogy

övé legyen a combhús. Lefényképeztem két felszolgálót, akik a felvágottas-pult mögött álltak egykedvűen, és semmi dolguk sem volt. Az üzletvezető hangosan kiáltozott az emberpréssel, hogy minél több levegőt használjon el előlük.

9 óra 45 perc. Ha még egy percig a boltban maradok, nem bírom tovább. Megpróbálnék kijutni, de nem lehet, a pénztár felől ismét a rémületes pult felé sodor vissza a tömeg. A végső pillanatban feltalálom magam, eszembe jut a mentő ötlet: hangos megjegyzést teszek a boltban folyó kiszolgálás szervezetlenségéről.

Abban a pillanatban négy erős kéz emel ki a tömegből, és kiröpít az utcára. Ismét élek!

Somogyi Pál

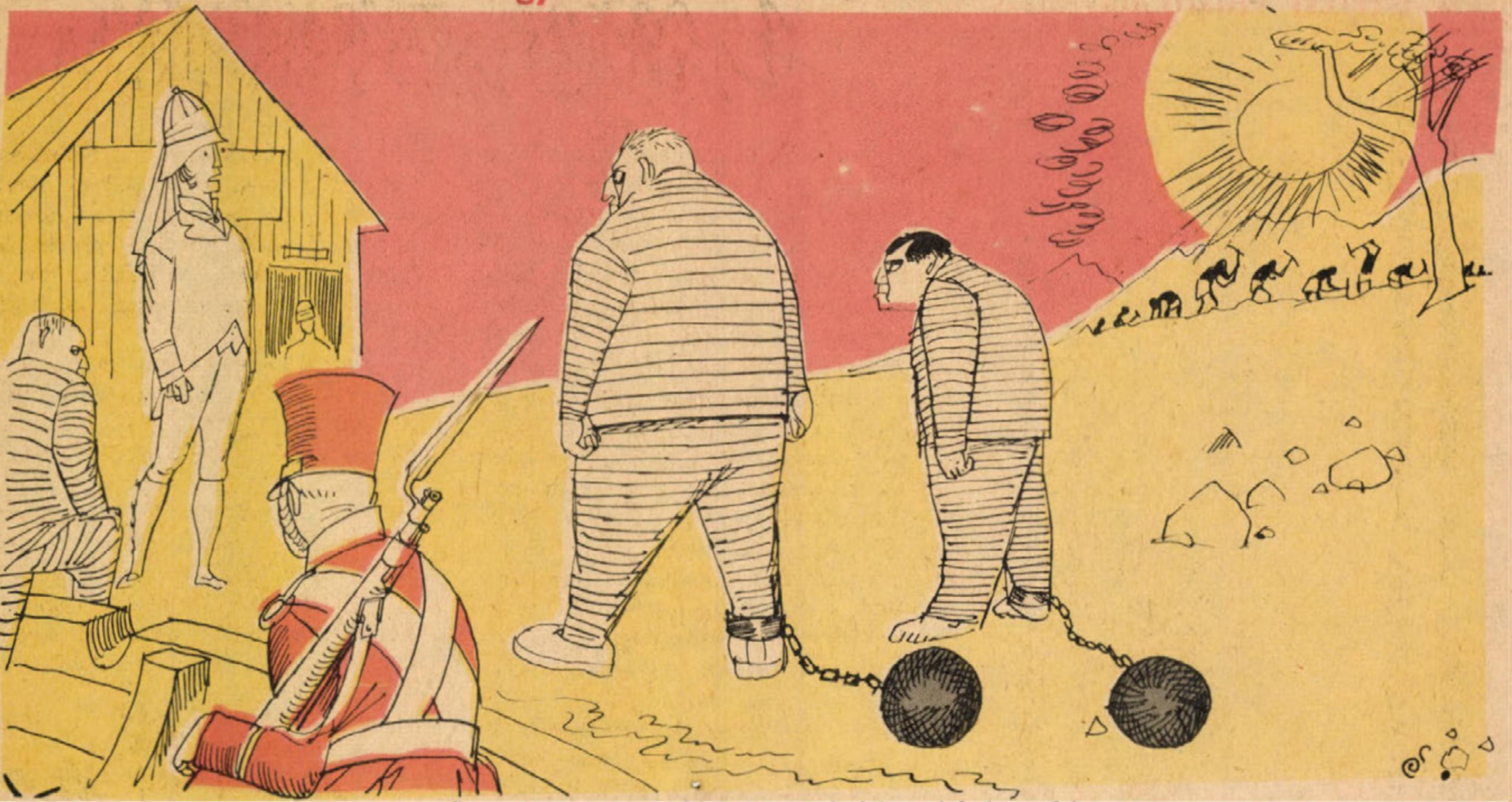
Jucika kedvence

Pusztai Pál rajza

A gyarmatosítás történetéből

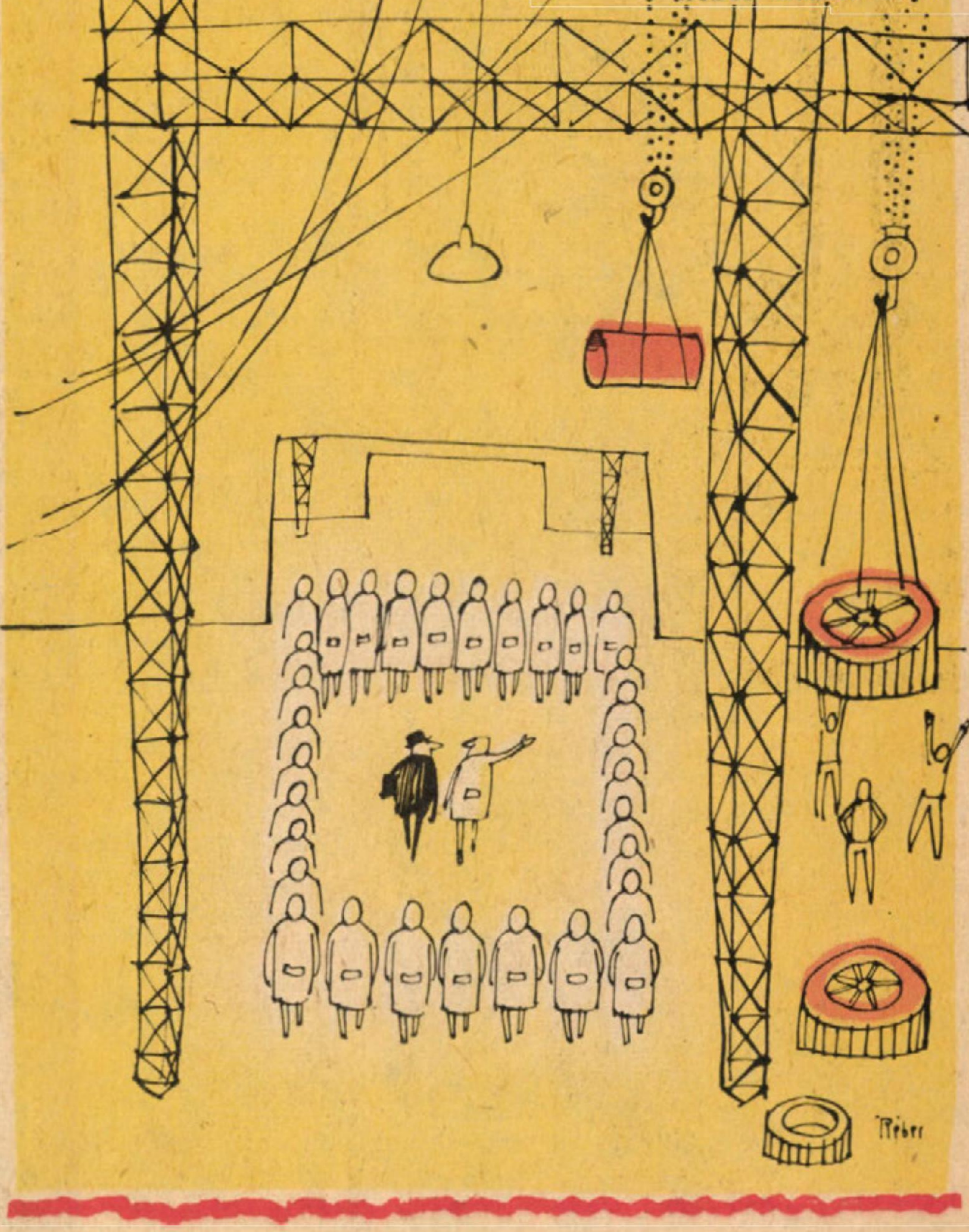
Szűr-Szabó József rajza

– Öltözzenek át, magukból itt munkafelügyelők lesznek!

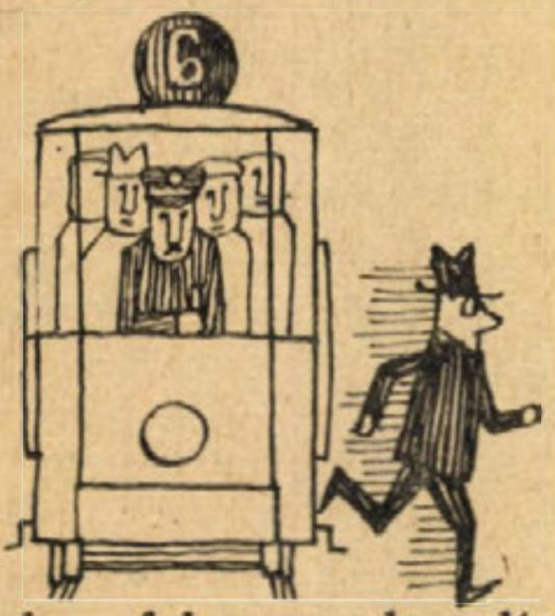
Ellenőrzés

Réber László rajza

OBJEKTIVITÁS-szubjektivitás

Sok mindent hallottam és olvastam már a szubjektív és az objektív szemléletről, de a kettő közötti különbség igazi értelme csak a múltkor rémlett fel bennem, amikor a Moszkva téren leszálltam a 61-es villamosról, és megálltam, hogy megvárjam a 18-ast. Velem

szemben felmagasodva díszlett a 6-os kocsi felszállóhelyének üvegcsarnoka és ennek felső peremén megdöbbenve olvastam a hatalmas betűkkel végigfutó figyelmeztetést, szó szerint a következőket: „Utazni életveszélyes!" „... kérjük a közönséget, ne szálljon fel...!" (Aki nem hiszi, ma is megnézheti, saját szemével.) – Hogyan? – kérdeztem. – A főváros azok alá ad lovat, akik állandóan a közlekedési vállalatokat szidják? – De mert valami gyanú ébredezett bennem, átmentem a síneken a tér közepére, megkerültem az üvegcsarnokot, és megállapítottam, hogy a két felirat eleje és vége, vagyis az, hogy: „A járművek lépcsőjén ...", és: „... mozgó járművekre!", a túlsó oldalra jutott.

Ekkor láttam be, hogy objektív szemlélettel csak az rendelkezhetik, aki nem sajnálja a fáradságot, átmegy a túlsó oldalra, és azt is megnézi.

*

Föl kell elevenítenem egy másik, kedvenc megállapításomat, amelyre valaki a múltkor azt mondta, hogy: nem rossz, de szubjektív dolog! A fejtegetést azoknak vigasztalására szoktam hangoztatni, akik panaszkodnak, hogy őket a fiatalok már bácsinak vagy néninek szólítják. Nos, sok ismerősöm van a városban, a legfiatalabb korosztálytól a legidősebbig, és ezek közül azok, akik még nem töltötték be harmincadik életévüket, rendszerint így köszönnek nekem: – Szervusz, Marci! – Akik harminc és negyven között vannak, azok ezt mondják: – Szervusz, Marci bátyám! – A negyven és ötven év közöttiek: – Szervusz, Marci bácsi! – Míg az ötven év fölött levők közül különösen azok, akik a nagyapámnak látszanak mel-

lettem, mély tisztelettel így emelik meg kalapjukat: – Kezét csókolom, Marci bácsi!

Ebből a jelenségből tehát könnyű levonni azt a következtetést, hogy a bácsizás nem annak az életkorára jellemző, akinek mondják, hanem azéra, aki mondja.

Ezek után történt az, hogy a múltkor így szóltam a feleségemhez:

– Képzeld, találkoztam a városban Kissnével, azzal a szép kis asszonykával, akivel tavaly Tihanyban nyaraltunk.

– Igazán? – kérdezte a feleségem. – Most is olyan szép volt?

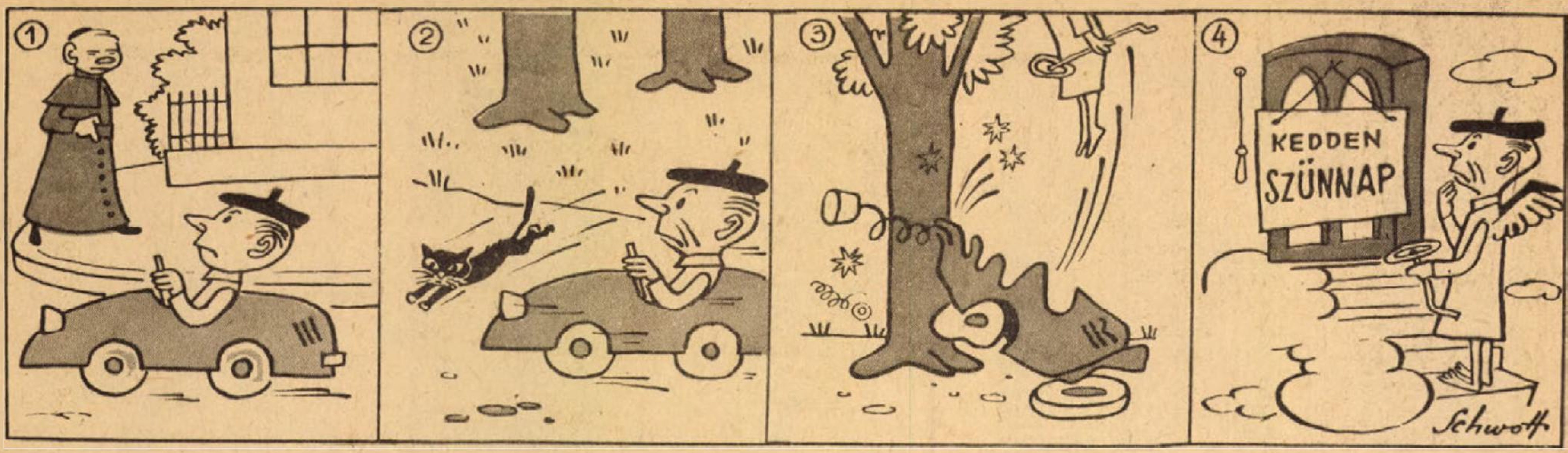
– Szépnek szép – legyintettem –, csakhogy, hiába, már ő is öregszik.

– Hogy mondhatsz ilyent? Hiszen nem lehet több, mint huszonöt-huszonhat éves!

– Az lehet – válaszoltam –, de már ő is bácsinak szólított engem!

Lovászy Márton

Egy balszerencsés nap... — Schwott Lajos rajza

PRESZTIZS

— Egy kisfiú monológja —

Az úgy volt, hogy egyszer elhatároztam: beíratom a papámat az esti gimnáziumba.

Szegény papám nem tanulhatott az elmúlt rendszerben, pedig a bizonyítványai — megnéztem őket — tele voltak kitűnőkkel. Nem azért mondom, mert az én papám, de irtó jó feje van. Elég, ha csak egyszer felolvasom előtte a földrajzot — máris betéve tudja. Nem úgy, mint én. Persze, nekem is irtó jó fejem van, úgy látszik, ez családi vonás, csak a tanulás megy nehezen.

Természetesen a papám nem tudott róla, hogy én esti gimnáziumba akarom küldeni. Hogyne, még csak az kellett volna! Még a nagymamámnak se mondtam el, mert a nagymama pletykás: visszamondta volna a mamámnak, a mamám pedig a papámnak, s akkor a papám presztízs-kérdést csinált volna a dologból, vagyis kaptam volna két egyforma pofont.

Nem tudom, miért, de a felnőttek mindenből presztízs-kérdést csinálnak. Erre a megfigyelésre alapítottam a haditervemet. Ha ugyanis a papám kérdezett tőlem valamit — mondjuk földrajzból —, és én nem tudtam a választ, akkor nem csináltam nagy ügyet, nem csináltam presztízs-kérdést a dologból. De ha én kérdeztem a papámtól valamit, és ő nem tudta a választ, akkor azonnal presztízs-kérdést csinált belőle. Először is kaptam egy presztízs-pofont, mit macerálom, van őneki elég baja, meg van ő áldva, estébé, estébé. Aztán, ha kimérgelődte magát, könyveket bújt, vagy elment a szomszédba tanácskozni, mit feleljen. Presztízs-okokból. Komolyan mondom, nem értem a felnőtteket. Pofonokban azonban már olyan szakértő vagyok, hogy lehunyt szemmel is meg tudom különböztetni az egyszerű, hétköznapi használatra szánt pofonokat, a presztízs-pofonoktól. Az utóbbiak nagyot szólnak, de gyengébbek.

Kérdéseimmel minden este elárasztottam a papámat. A mamám csak nevetett, de a papám ebből is presztízs-kérdést csinált, és ebből kifolyólag napokig nem beszéltek egymással. Ebből kifolyólag a mamám ideges lett, kiutalt nekem néhány presztízs-pofont, és napokig nem állt szóba velem. Ilyenkor mármár arra gondoltam, abbahagyom az egészet, nem kérdezősködöm többé, minek kell az én papámnak esti gimnáziumba járni. De aztán arra gondoltam: a tudásért áldozatot kell hozni, és ebben az esetben én voltam az áldozat.

Hetekig folytattam a harcot. Egy este azt kérdeztem a papámtól: mi az az epikus költészet? Ettől a kérdéstől, nem tudom, miért, de annyira megvadult, hogy felugrott, nagyot ordított, és elrohant hazulról, másnap pedig beiratkozott az esti gimnáziumba. Én nagyon boldog voltam. Érettségi után valószínűleg egyetemre küldöm. Lehet, hogy gépészmérnököt csinálok belőle. Minden attól függ, hogyan fog tanulni. Azt hiszem, könnyen fog menni neki a tanulás, mert irtó jó feje van.

Anyámnak is irtó jó feje van. Amit egyszer megjegyez magának, azt nem felejti el soha. Példa: három évvel ezelőtt a papám hajnaltájban jött haza. A mamám nem veszekedett vele, csak annyit mondott: ezt megjegyzem magamnak! S valóban megjegyezte: évek óta azt emlegeti. Miután a papám beiratkozott az esti gimnáziumba, anyámhoz fordultam kérdéseimmel: mikor volt az ónodi országgyűlés? Melyik a világ legnagyobb folyója? Ki volt az az Einstein bácsi, és mit talált fel?... Anyám is presztízs-kérdést csinált a kérdésekből, és titokban a papámhoz fordult tanácsért, de a papám azt mondta: hagyj engem békén, fiacskám, nem látod, hogy tanulok? Mire a mamám is beiratkozott az esti gimnáziumba.

Nem tudom, mondtam-e már, hogy a nagymamának is irtó jó feje van. Őt azonban egyelőre még nem küldöm esti gimnáziumba... Presztízsokokból...

Óriási tekintélyem van előtte.

Mikes György

EZT OLVASTUK

Tudományos sztriptiz

Arról tudósít az Ország-Világ, hogy Lollobrigida férje Angliába utazott, hogy felvásárolja azokat a fényképeket, melyek a nejét teljesen meztelenül ábrázolják Peron, volt argentin államelnök és az olasz nagykövet társaságában. A cikk ezután elárulja, hogy az ominózus képet infravörös fény segítségével készítették, mely a textilanyagokon áthatol és azt nem fényképezi le.

Ám, ha a hírnek hihetünk, úgy nemcsak az isteni Lollo, de a két tiszteletre méltó férfiú is pucéron látható a képen, hiszen az infravörös fény csak nem specializálta magát a női ruhadarabokra?! ... A két közéleti úriember ádámkosztümös képe nyilván fokozza majd a londoniak vásárlókedvét, mert a kiváló filmsztárból már láttak egyet és mást filmjei során, de a politikusokból bizonyára nagyon keveset.

Új népvándorlás fenyeget?

Az Esti Hírlap szerint olyan országok hajói is megjelennek a közeljövőben a Dunán, amelyek „földrajzi helyzetüknél fogva *még* nem érintik a Dunát...", így hollandok, belgák, franciák. A felsorolt országok földrajzi helyzetének megváltoztatása csak új népvándorlással oldható meg, a dunai országok tehát jól teszik, ha idejében felkészülnek az új honfoglalók elleni harcra.

Példás ajánlósorok

A megjelenő könyvekről szóló „Tájékoztató"-ban a „Szép Párizs" című kalandos útleírást e szavakkal ajánlja be az újság az olvasóközönségnek: „A szerző ismert külkereskedelmi szakember."

Ennél már jobb érvet is el tudnánk képzelni egy szépirodalmi mű népszerűsítésére...

Talányos rajz

A Ludas Matyi egyik karikatúráján egy kultúrszomjas nő szótárral a kezében olvassa Thomas Mann regényének új, magyar nyelvű kiadását, hogy megértse a regény le nem fordított, francia nyelvű dialógusait is. De mit kezd a szegény azzal a *magyar–francia* szótárral, melyet a kezében tart. Ettől nem lesz okosabb!

Dr. Árgus

Távlati terv

A Népszava rövid hírben értesített, hogy újjárendezik a Népligetet. Eltakarítják a törmeléket, megoldják a közvilágítást, kis Vidám Parkot létesítenek, és új vendéglő épül. A munkálatok most nyáron kezdődnek el, és az elkészülés időpontja – póthatáridő nélkül – 1971: azaz ezerkilencszázhetvenegy.

Előrebocsátom, hogy sosem rendeztem még ligetet, és nem tudom, milyen kolosszális alapépítmény szükséges egy hullámvasúthoz. Elképzelhető, hogy a ligetépítő szakemberek képzése lassan halad, és a törmelékelhordás sem erős oldalunk. Számtalan pesti példából megbizonyosodtam: egy vendéglő létrehozása hosszú, nehéz munka, sok türelmet kíván.

De tíz év, könyörgök, százhúsz hónap! Hát hányan fognak dolgozni a Népligeten?

Három év alatt újjáépült az ország, ugyebár. Ugyanennyi idő kellett egész mezőgazdaságunk átszervezéséhez. Lakások tízezrei, Népstadion, erőművek, városok keletkeztek öt esztendő alatt. S hogy a parkszakmánál maradjunk, a lágymányosi vásárváros másfél év alatt készül el (a pusztaság helyén), közben pedig lecsapoltuk a Hanságot is.

Lehetséges, hogy a szocialista építés leghosszabb, legbonyolultabb feladatával állunk szemben? Ha így van, javasolni fogom családomnak, hogy holnap reggel lássunk neki a Népligetnek. A törmelék elszállítását kilenc és fél év alatt vállaljuk, ha mindjárt a zsebkendőnk négy sarkában is.

Sőt.

Ha lesz prémium, kilenc év alatt is elkészülhetünk vele.

K. M.

Árverés

Erdei Sándor rajza

Kaszavubu: Ki ad értem többet? Először... másodszor...

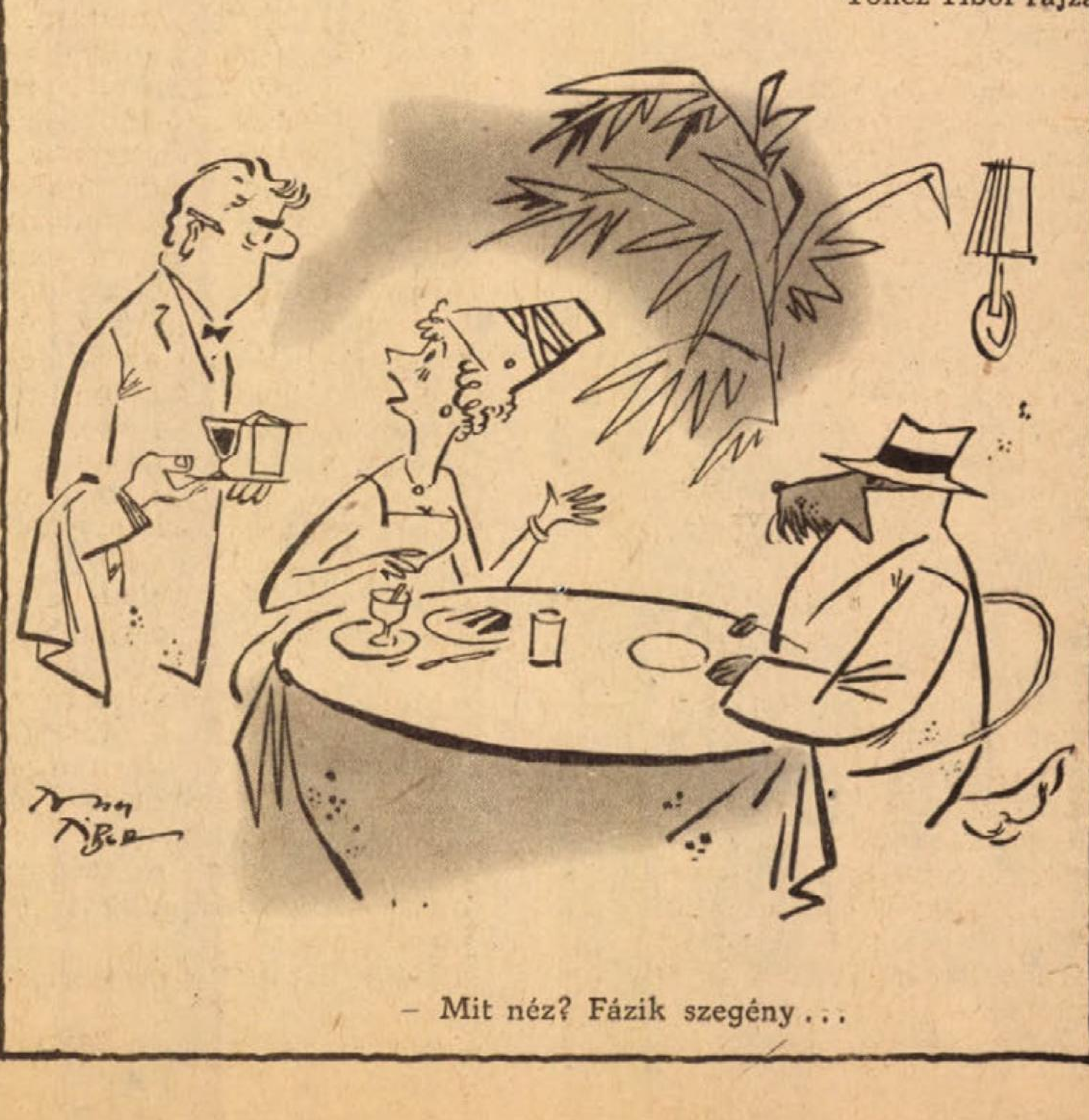
Frontátvonulás idején

Várnai György rajza

A becsempészett kedvenc

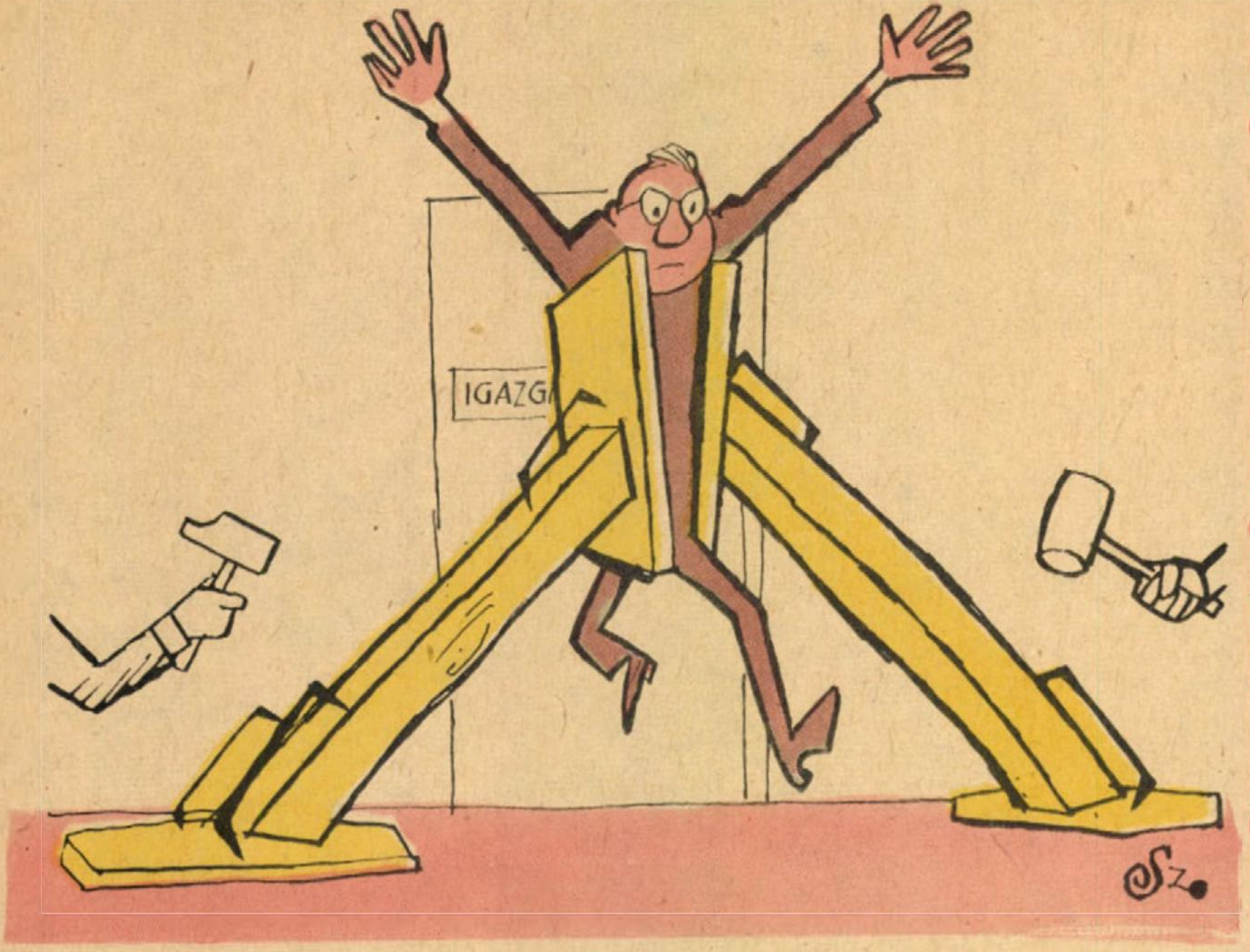
Toncz Tibor rajza

– Mit néz? Fázik szegény...

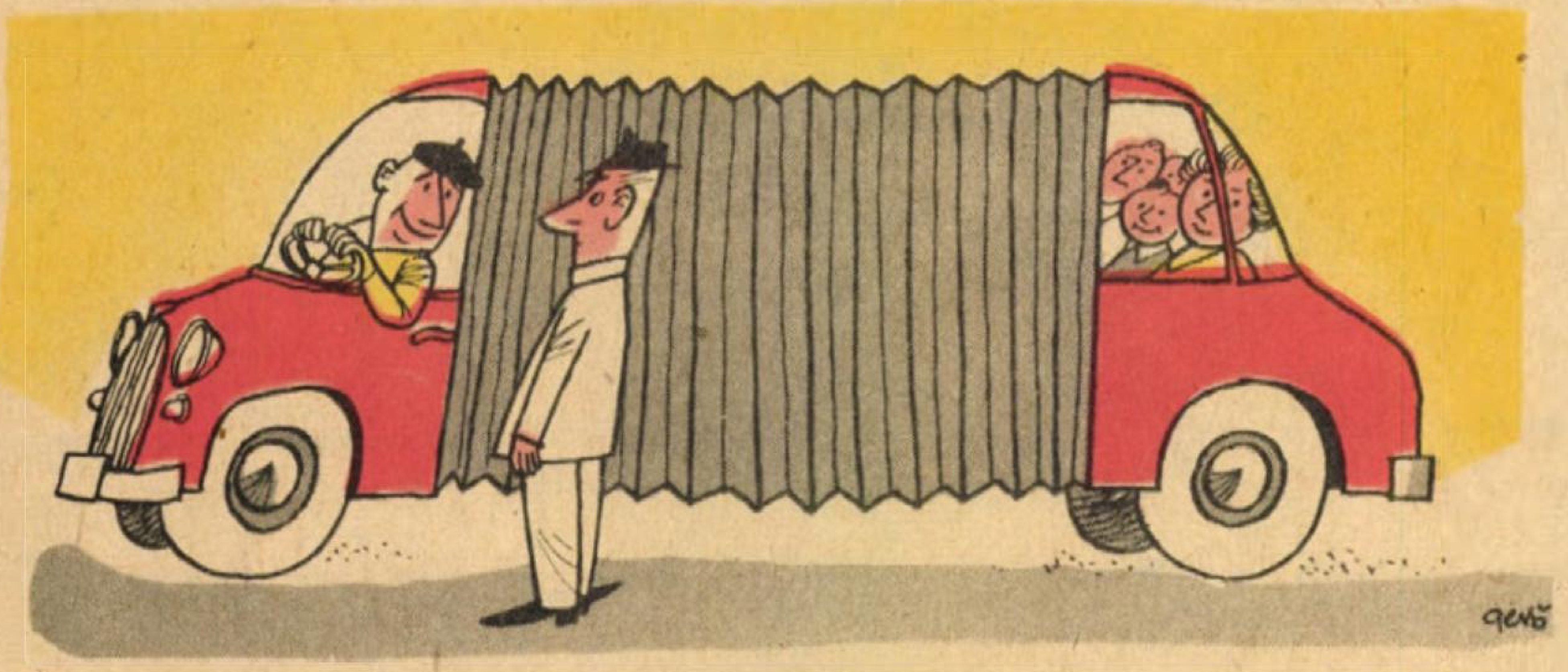
Agyontámogatás

Szűr-Szabó József rajza

Példaképünk, a csuklós autóbusz...

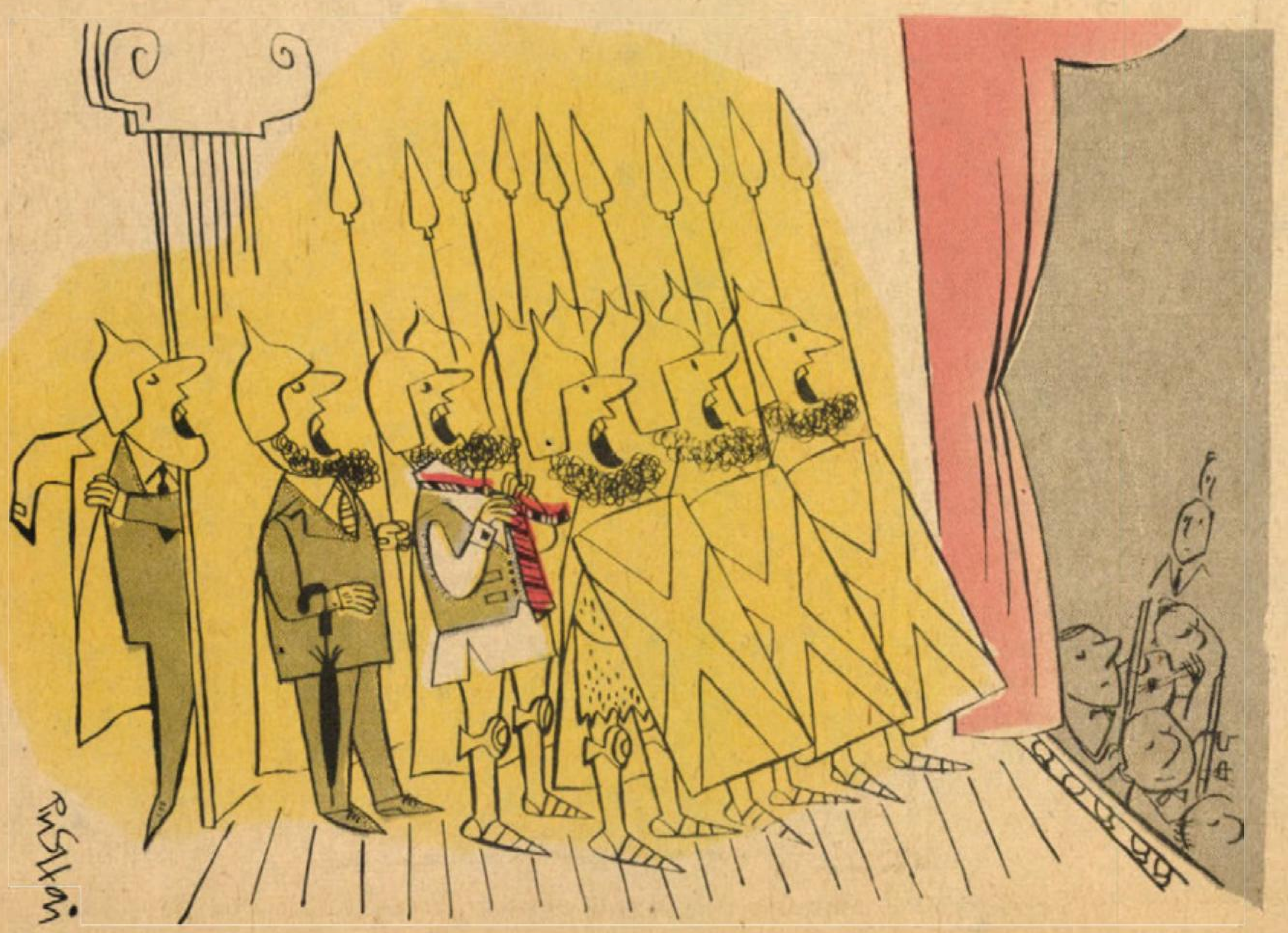
Gerő Sándor rajza

– Tudja, nagy a család, én is megpróbálom...

Finálé

Pusztai Pál rajza

FÉRC

Robogva közelít az autóbusz. Az Oktogon sarkán lassít, döcög, mint egy nagyra nőtt kacsa, aztán odasimul az aszfaltkiköntőhöz. Mi meg lódulunk befelé. Alig kapok észbe, már megmásztam két lépcsőt, orrom egy tűzoltó hóna alatt, hátam közepén egy sportember külsejű ifjú veti meg talpait. Kérek egy vonalat, mondom, azzal nyomakodom beljebb. Falanx áll előttem, embertömeg, őserdő. Őserdő...! Az őserdőről jut eszembe, hogy valahol olvastam a macheteről, az őserdő bozótját nyiszszantó nagy késről. Hej, ha nékem most egy ilyen machetem volna, biztosan le tudnék szállni a Wesselényi utcánál! Pardon, bocsánat...! Nem megy, nem megy. Ilyen lehet az élősövény öreg, jól ápolt kúriákon, ezt is olvastam valahol... Szabad beljebb menni, a következőnél leszállnék... És ekkor megpillantom!

Barnazakós fiatalember hátán szép hosszú, cirka húszcentiméteres fehér cérnaszál, köznapi nyelven férc éktelenkedik. A fiatalember nem veszi észre, mert egyrészt hátrafelé nem lát, másrészt egy gusztusos kislánnyal úgy összepréselődtek, mint szendvicsen parizer a kenyérrel.

Nézem a fércet. Le kéne venni. Óvatosan körülpillantok. Senki sem figyel rám, tehát lassan, orvul megmozdítom jobb karomat. Egyszerre négyen mordulnak fel: mit nyüzsög ez a féreg? – kérdik a megbántott tekintetek. Ravaszul tüsszentek egy icipicit, mert ugye az indokolja, hogy orromat megvakarjam. Amint mozdulok, egy kis rés támad mellettem, ebbe a résbe villámgyorsan beleszivárog egy sápadt, ballonos ifjú. Rémülten nézek a barna zakóra, aztán megkönnyebbülten sóhajtok fel: a férc ott van. Nem sodorták el.

Mit lehetne tenni? Hopp, megvan! Nem kell azt kézzel levenni, van más mozgósítható testrészünk is. Ügyetlenül előrebukom, mintha megbotlottam volna... no most... most az állammal elsodrom a fércet... Bumm! A barnazakós dühösen kinéz a parizerből, bocsánat! dadogok ijedten, a cérna viszont ottmaradt a kabáton.

Kezdek igen dühös lenni, és ilyenkor kancsalítok. Lehet, hogy hazaérve levelet írok az újságba, és vitát indítok afelett, hogy hordhat-e jól nevelt fiatalember kabátján fércet vagy sem. Addig azonban leveszem. Le én, ott egye a fene, történjék bármi. Felemelem a kezem... igen ám, de a kezem beleakadt egy tisztességes családanyába, aki méltatlankodva néz rám.

A busz megáll, a falanx enged, én fejjel előrebukom. Mire magamhoz térek, új elszántak zuhognak a kocsiba. Vidám arcú diákféle préselődik mellém. Elvigyorodik, követem tekintetét. Meglátta a fércet! Kirántja két térdem közül a karját, és nyugodt mozdulattal leveszi a cérnát a kabátról, meg is pöndöríti ujja közt, aztán elengedi.

Rámeredek. Hogy a csuda vigye el a kölykét, hát ez a mai nevelés? Beleavatkozik a más ember fércébe! Hát teljesen eltűnt a magántulajdon szentsége? És ráadásul elfelejtettem leszállni a Wesselényi utcánál.

Bondy Endre

Ludas Matyi megmagyarázza

Hogyan lehet, hogy az ENSZ szavazógépezete az imperialisták minden agresszióját igazolja?

Törvényszéki tárgyalás a harmincas években egy kis felvidéki városban. Szünetben az elnök felfedez az előszobában két gyanús külsejű egyént.

– Maguk kicsodák? – kérdezi.

– Tanúk vagyunk – felelte az egyik büszkén.

– Milyen ügyben?

Összenéz a két alak, aztán a másik a következőket válaszolja:

– Azt még nem tudjuk, instálom, majd csak adódik valami . . .

Pesti tudósítónktól...

A csuklós autóbusz mindnyájunk kedvence. Hatalmas befogadóképességével utat talált a pestiek szívébe. Jólesó meleg öntött el a minap, amikor a Margit-híd budai hídfőjénél feltűnt egy csuklós 6-os autóbusz. Óbudára igyekeztem ugyanis. Az öröm azonban belém fagyott, amikor láttam, hogy a két kocsi terjedelmének megfelelő csuklós buszra mindössze egyetlen kisméretű hátsó ajtón át lehet felszállni. Olyan ez, mintha egy óriási kastélyba csak egyetlen kötélhágcsón lehetne bejutni.

Kedves Autóbuszüzem, jó lenne ezen az ajtóhibán segíteni, mert különben a csuklós autóbusz révén az egész vezetőség folyamatosan csuklani fog az utasok jókívánságaihoz híven. Szeretnék én is mielőbb nyitott ajtókat döngetni.

*

A „Műszaki Élet"-ben egy rendkívül érdekes cikket olvastam ezzel a címmel: „Szűkszavú vagy bőbeszédű az ember?" A cikkíró rendkívül bonyolult eljárással, függvényekkel, egyenletekkel, az ún. jelentrópia segítségével kiszámította, hogy az ember bőbeszédű. Erre az eredményre akármelyik bérház gangján sokkal egyszerűbben rá lehet jönni.

f. l.

Hátha valaki nem ismeri

Mottó: Nincsenek régi viccek, csak öreg emberek vannak. Egy újszülöttnek minden vicc új.

– Bácsi, kérem, ez a talált tárgyak osztálya?

– Ez, fiacskám. Valami elveszett?

– Igen, én.

*

A k. u. k. hadseregben a káplár ráordít a bakára:

– Szerencsétlen bundás, mikor tanulod meg, hogy mikor van jobbra, és mikor van balra? Hiszen az pont ugyanaz, csak éppen az ellenkezője!

csupa szerelem

Már csak ez hiányzik

Toncz Tibor rajza

– Ne búsuljon, Micike, jön ez még vissza is . . .

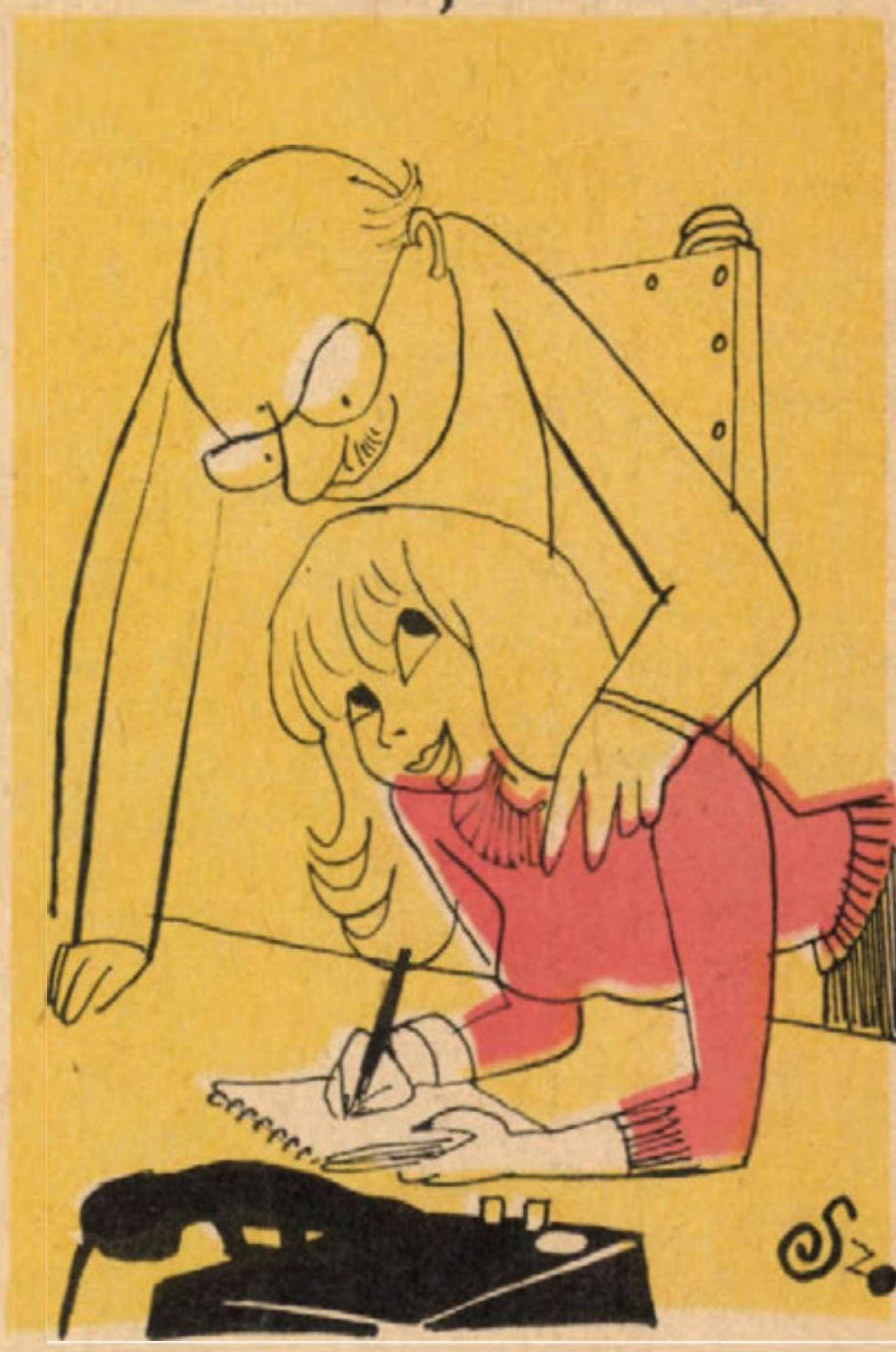
Romeo és Júlia

Toncz Tibor rajza

– Miért? Egy nő nem lehet szerelmes?

Önéletrajz-diktálás

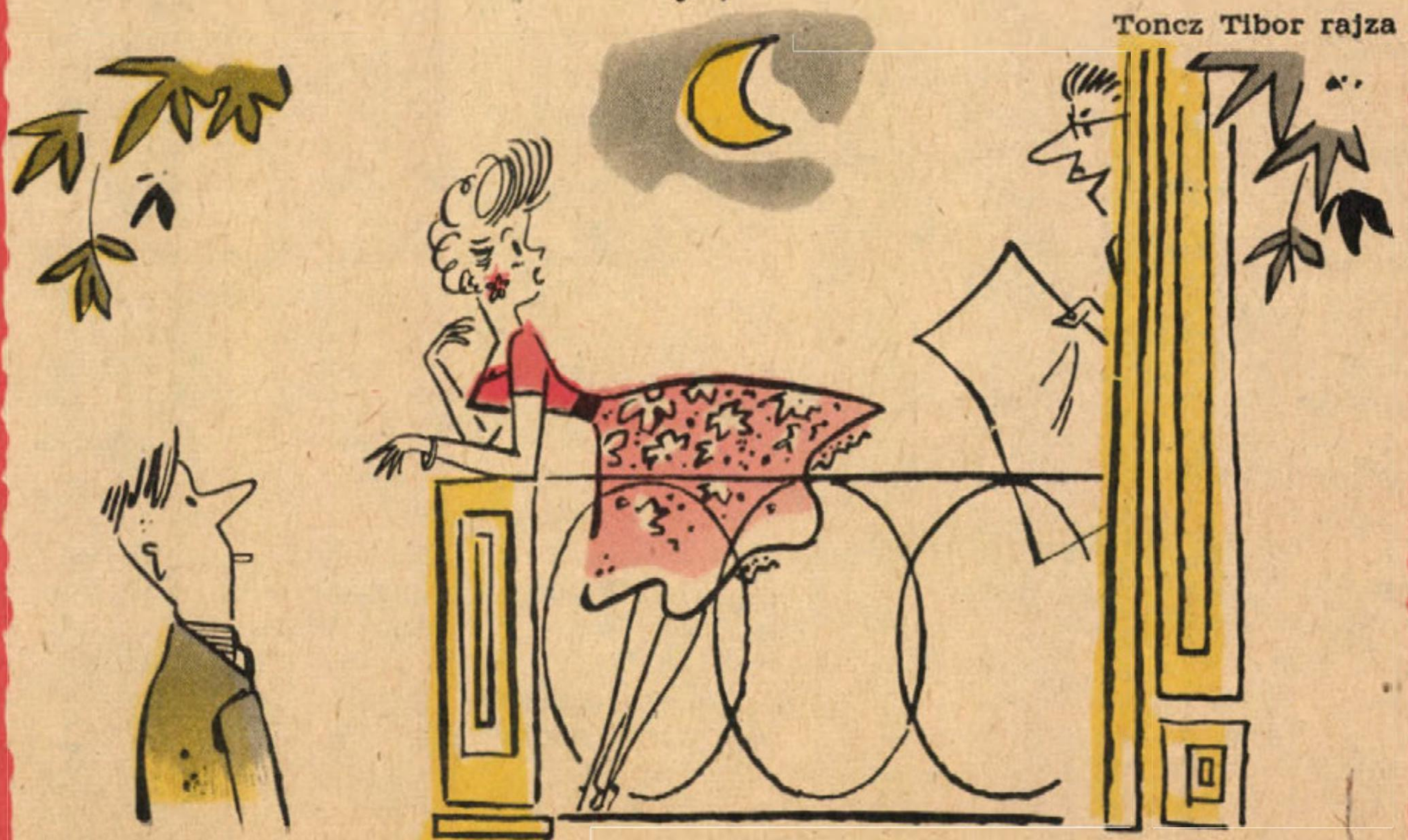

– Mancika, miért írta két tével a „családi életem tisztaságát"?!

– Mert az múlt időben van . . .

Erkély-jelenet

Toncz Tibor rajza

– Kérdezd meg, kislányom, nem ért-e véletlenül a televíziós készülékekhez . . .

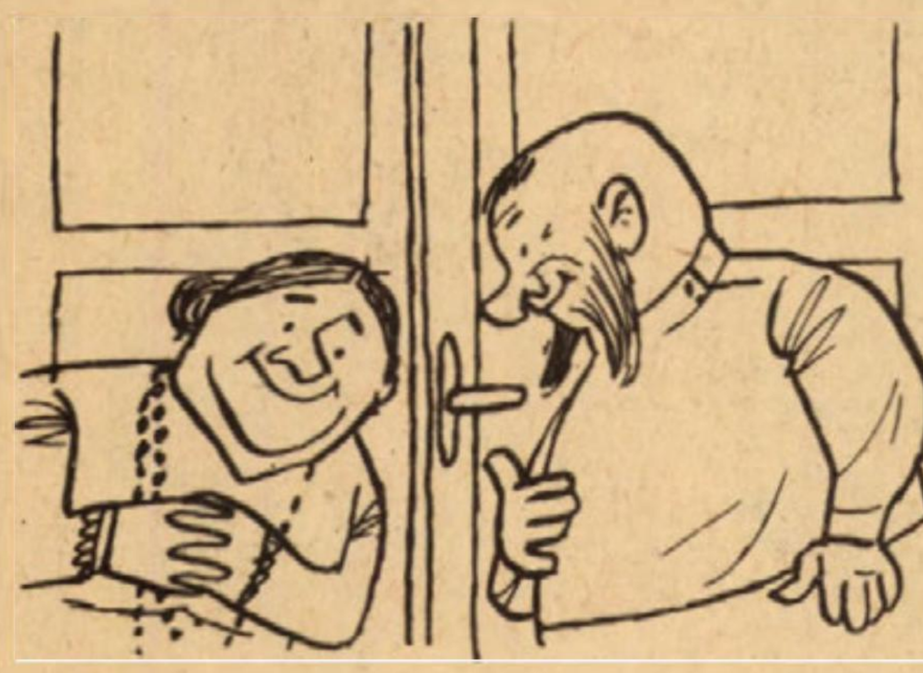
A humor mesterei

A. CSEHOV:

A BALSZERENCSE

Ilja Szergejevics Peplov és a neje, Kleopatra Petrovna az ajtó mellett állt, és mindketten feszülten figyeltek. Az ajtó mögötti kis teremben nyilvánvalóan most röppen el a szerelmi vallomás; leányuk, Natasa és a járási iskola tanítója, Scsupkin közt rendeződik a dolog.

— Harap! — suttogta Peplov. Izgalomtól remegve dörzsölte a kezét. — Ide figyelj, Petrovna, amikor az érzelmeiről kezd beszélni, azonnal

akaszd le a falról a Szűzanya képét, és gyerünk megáldani őket... Föléjük tartjuk. A szentképpel való áldás szent és felbonthatatlan... Akkor már nem lóg meg, sőt, perelni is lehet őkelmét.

Az ajtó mögött pedig a következő beszélgetés hangzott el:

— Hagyja ezt a mókát — mondta Scsupkin, és pepita nadrágján lángra sercentette a gyufát. — Én egyáltalán nem írtam leveleket magának!

— Ugyan, kérem! Mintha nem ismerném a maga kézírását! — kacagott a szende szűz, aprókat sikoltozva. Közben figyelte magát a tükörben. — Azonnal felismertem! Maga szépírást tanít, mégis olyan az írása, mint a macskakaparás. Hogyan taníthat írást, ha maga is olyan csúnyán ír?

— Hm!... Ez, kérem, nem tesz semmit. A szépírásban nem az írás a fontos. Az a fontos, hogy a nebulók el ne kanászodjanak. Kinek a fejére, kinek a térdére a vonalzóval egyet... Szépírás... Az is valami? Hülyeség. Nyekraszov író volt, mégis rossz ránézni a kézírására. Nekünk egy gyűlésen megmutatták az írását.

— Az Nyekraszov volt, maga pedig... (sóhaj). Készörömest férjhez mennék egy íróhoz. Mindig verseket írna az emlékkönyvembe!

— Ha akarja, én is tudok írni magának verseket.

— Miről tudna írni?

— A szerelemről... az érzelmekről... a maga szeméről... Ha elolvasná, elolvadna a szíve... Kicsordulnának a könnyei! És ha költői verseket írok kegyednek, idenyújtja csókra a kacsóját?

— Az is valami!... Ha tetszik, azonnal megcsókolhatja!

Scsupkin felugrott, és szemeit kidüllesztve nekiesett a kis, puha, tojásszappan szagú kéznek.

— Vedd le a szentképet — türelmetlenkedett Peplov. Könyökével megtaszította a feleségét, és az izgalomtól sápadozva gombolta be a ruháját. — Gyerünk! Hallod?

És Peplov, egy pillanatot sem késlekedve, kinyitotta az ajtót.

— Gyermekeim... — mormogta, amint széttárta karjait, és könnyes szemeivel hunyorgott. — Áldjon meg titeket az Úr, gyermekeim... Éljetek... gyümölcsözzetek... sokasodjatok...

— És... én is megáldalak... — mondta anyuka örömkönnyeket hullatva. — Legyetek boldogok, drágáim! Ó, maga az én egyetlen kincsemet rabolja el! — fordult Scsupkinhoz. — Szeresse a lányomat, legyen jó hozzá...

Scsupkin eltátotta a száját bámulatában és rémületében. A szülők fellépése annyira váratlan és vakmerő volt, hogy egyetlen szót sem tudott kinyögni.

„Kelepcébe kerültem! Behálóztak. — cikázott végig az agyán a borzalmas gondolat. — Nem menekülsz!"

És alázatosan tartotta a fejét, mintha azt akarta volna mondani: „Vigyetek, legyőztetek!"

— Me... megáldalak... — folytatta apuka, és szintén sírva fakadt. — Natasenyka, kislányom... gyere ide mellém... Petrovna, add ide a szentképet...

Ámde most a szülő hirtelen abbahagyta a sírást, az arca eltorzult a haragtól.

— Te hülye! — mondta a feleségének dühösen. — Te buta liba! Ez neked szentkép?

— Ó, szentséges szűzanyám!

Mi történt? A szépírás jeles oktatója félénken felemelte a fejét, és látta, hogy mentve van: anyuka nagy siettében Lazsecsnyikov író arcképét emelte le a falról a szentkép helyett. Az öreg Peplov és a felesége, Kleopatra Petrovna az arcképpel a kézben ott állt zavartan. Nem tudták, mit csináljanak, és mit mondjanak. A szépírás oktatója élt a zavarukkal, és megszökött.

1886

Fordította Pogonyi Antal

ÚT A PARNASSZUSRA

A halhatatlanság felé vezető úton az első lépést akkor tette meg, amikor Lindenmayerről Lirayra költőiesítette a nevét. Az első próbálkozások után verseit rendszeresen közölték az újságok, mert a szerkesztők igazságos emberek, nem kivételeznek, s láttak rá okot, hogy miért éppen Liray költeményeit ne közöljék. Rövidesen megjelent egy verseskötete is „Lávaszirom" címmel, 680 példányban. Felvették az írószövetség költői szakosztályának szonett-tagozatába. Költő volt tehát, ezt a jogot senki sem vitatta el tőle.

Mégsem volt elégedett sorsával, mert – csak egy volt a sok közül. Ő egyetlen akart lenni, „a" költő. Az elhunytakkal még csak megbékélt valahogyan, Ovidiust, Goethét, Petőfit nem tekintette konkurrenciának, nyugodjanak békében. De azok a nyomorult élők! Ott pöffeszkednek előadói estéken, kiadói előszobákban, irodalmi vitákon, fogadásokon. Odahaza, négy fal között ő volt az egyetlen, „a" költő, de amint kiment az életbe, már csak egy költő volt a sok közül.

A megoldáshoz egyik régen elhunyt költőtársa, az angol W. Shakespeare segítette hozzá. A színházban a III. Richard című színdarabot játszották, s Liray érdeklődéssel látta, hogy Richard egymás után teszi el láb alól mindazokat a vetélytársait, akik szóba jöhetnek a trón betöltésénél. Továbbá még aznap este hallott egy viccet, amelynek ez volt a csattanója: „Agyonütni? Az is jó!" Az ötletet rövidesen megvalósítás követte. Liray egymás után tette el láb alól költőtársait, hogy minél előbb egyedül maradjon a költészet trónján. Az egyiket vízbe fojtotta, a másiknak mérget kevert az italába, a harmadikat leütötte. Ritkult a költők rendje, egyre kevesebben maradtak! Liray végül teljesen egyedül maradt, teljesült a vágya, ő lett „a" költő.

A nehéz munka után fellélegezve, figyelmét újra az irodalmi közvélemény felé fordította. Kellemetlen meglepetés érte. Kiirtott költőtársai mérhetetlenül megnőttek jelentőségükben. A gyászbeszédek, a nekrológok, a visszaemlékezések csakúgy hemzsegtek a felsőfokoktól, ahogy az ilyenkor lenni szokott. Soha még ennyi utolérhetetlen, csodálatos, finom szavú költő nem élt a földön, mint amennyi mostanában meghalt. Liray tébolyultan nézett maga elé. Íme, a legtisztább, a legszentebb szándékot is beszeny-

nyezheti a sikertelenség. Nem megölte, hanem naggyá tette a többieket, olyan elismerést szerzett számukra, amilyenről nem is álmodtak életükben. Keserűen szakadt ki belőle a sóhaj: „Még élhettek volna!"

Aztán határozott. Mérget ivott, s néhány nap múlva a temetésén tompán zengtek a fájdalomtól reszkető gyászszavak:

– Nagy költőt temetünk, a legnagyobbak egyikét, a halkszavú géniuszt, a félreismert szellemóriást, a költők költőjét...

Feleki László

Kis történetek

Egy apa dilemmája

Vasárnap délelőtt tele van a park apával. Társadalmi munkában vigyáznak a gyerekre, mert anyuka otthon főz.

Persze, nem minden apa egyforma. Van például lelkiismeretes apa, aki le nem venné a szemét a rábízott Palikáról, s utána kapaszkodna még a mászókára is, ha a mászóka nem lenne olyan magas, és ha apuka nem lenne kilencven kiló. Van

aztán sétálva is nevelő apa, aki kézen fogja Ágikát, és magyaráz neki az űrrepülésről és a bagdadi paktumról, amikor pedig azt szeretné figyelni az ember, hogy egy icipici katicabogár feljut-e egy roppant kavics hátára.

Az apa, akinek a dilemmájáról lesz szó, egy babakocsit tolt. Fiatal apa volt; öntudatosan, de kissé megilletődve kormányozta a vadonatúj, áramvonalas járművet. Minden érdeklődését lekötötte a kocsi utasa, bár előtte-mögötte lófarkok lobognak, tűsarkok kopogtak, sőt a park leghíresebb középcsatára egyet szütyyentett, s olyan gólt rúgott a bal alsó sarokba, hogy Grosics se védte volna ki.

Az apa egyenletes tempóban haladt, de aztán egyszerre csak bizonytalanná vált, majd meg is állt. Ez egy italbolt előtt történt. Az italbolt ajtaja nyitva volt, s az apa beleszimatolt a kiáradó szagokba. Aztán egyre nagyobb fordulatot tett a vonzóan füstös, bűzlő helyiség felé: látszott rajta, hogy habozik. Bemenjen, ne menjen? Egy pillantás az italboltba, egy pillantás a gyerekre. Nem tudta elhatározni. magát. Végül is kemény léptekkel elindult. Az ajtónál azonban megtorpant. Aztán vissza is jött a kocsihoz. Komoran habozott tovább. Már-már ott tartott, hogy lemond a tervezett fröccsről, amikor hirtelen a kocsi fölé hajolt, előkotort egy cuclit és a baba szájába dugta.

S ezek után nyugodt lelkiismerettel betért az italboltba.

Drámai párbeszéd

Két ifjú hölgy ül egy padon, mellettük iskolatáska. Az egyik egy bizonyos párbeszédről mesél,

amely közte és – gondolom –, egy fiatalember közt zajlott le.

– „Miért?", kérdezte. Mire én azt feleltem: „Csak". „Miért csak?", kérdezte. „Azért!", feleltem. „Miért azért?", kérdezte. „Azért!", feleltem. „Miért azért?", kérdezte. „Csak!", feleltem. „Miért csak?", kérdezte. „Mert!", feleltem.

Az a kisasszony, aki mesélt, izgatottan kapkodta a szavakat, a másik kipirult füllel hallgatta.

Felfedezés

Már félórája álltam a sarkon, az Illetőre várva.

– Pontos leszek! – ígérte a telefonban.

Tehát hazudott. De ennek ellenére csak vártam. Félóra alatt elolvashattam volna két Hemingway-novellát, mondtam magamban, visszahallgathattam volna magnón a tegnapi Sosztakovics-felvételt, ülhettem volna egy kávéházban egy barátommal – aki Pest legszellemesebb társalgója –, de ehelyett csak rendületlenül várom az Illetőt, aki egy tornyos kalapról, esetleg egy mohair-pulóverről fog csevegni.

Ahogy így vártam, még a falra írt aranymondásokat is áttanulmányoztam. Egyet nem értettem. Krétával volt feljegyezve: „Bosnyák Péter szerelmes". A szerző minden bizonnyal csúfolni akarta Bosnyák Pétert.

Vajon miért nevetséges, ha valaki szerelmes?

Fendrik Ferenc

Leány-tabló

Hegedűs István rajza

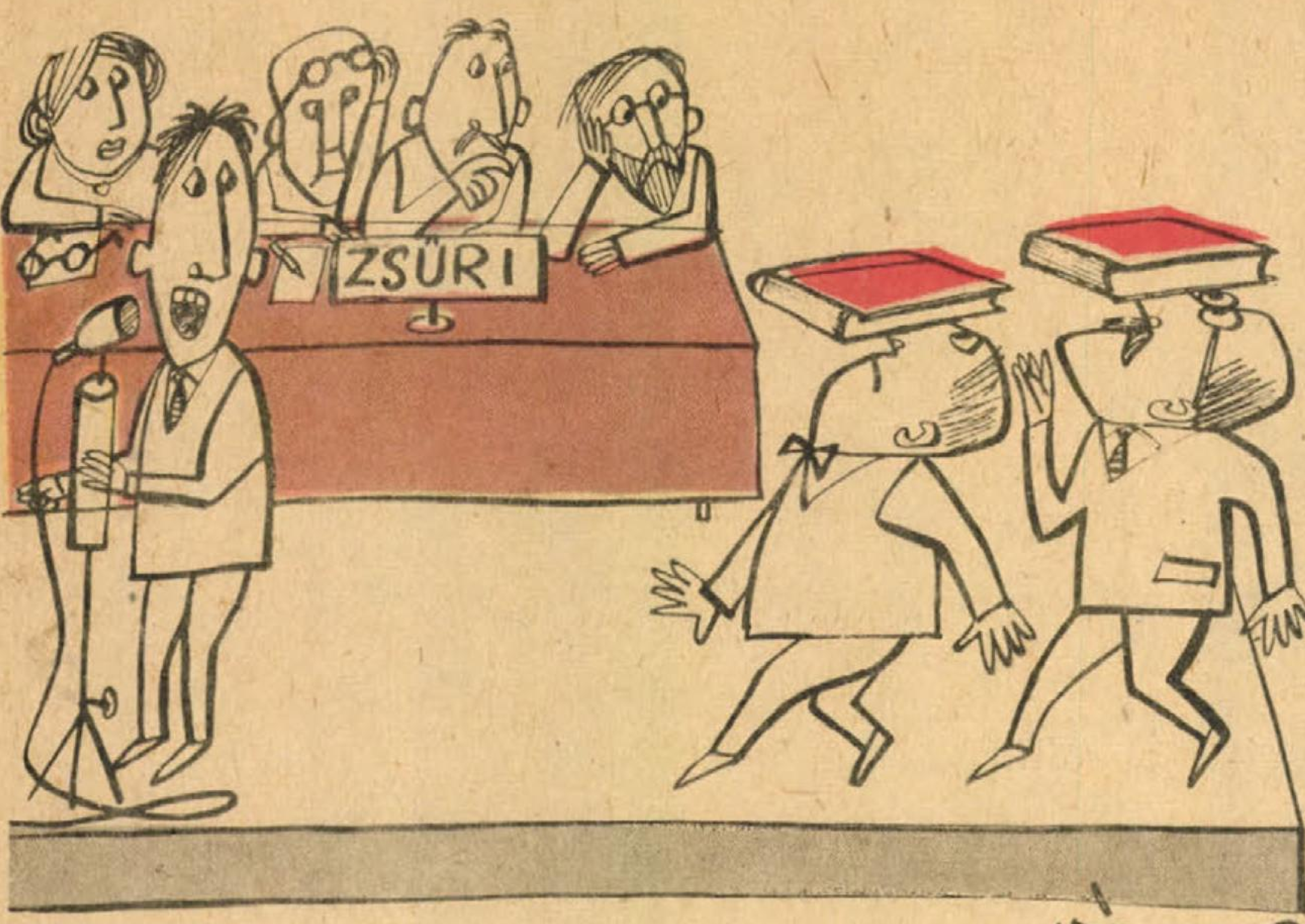
Élelmes ember a balatoni műúton

Mészáros András rajza

Divatos műfaj

Várnai György rajza

Irodalmi vetélkedő

Lehel vezér táborában

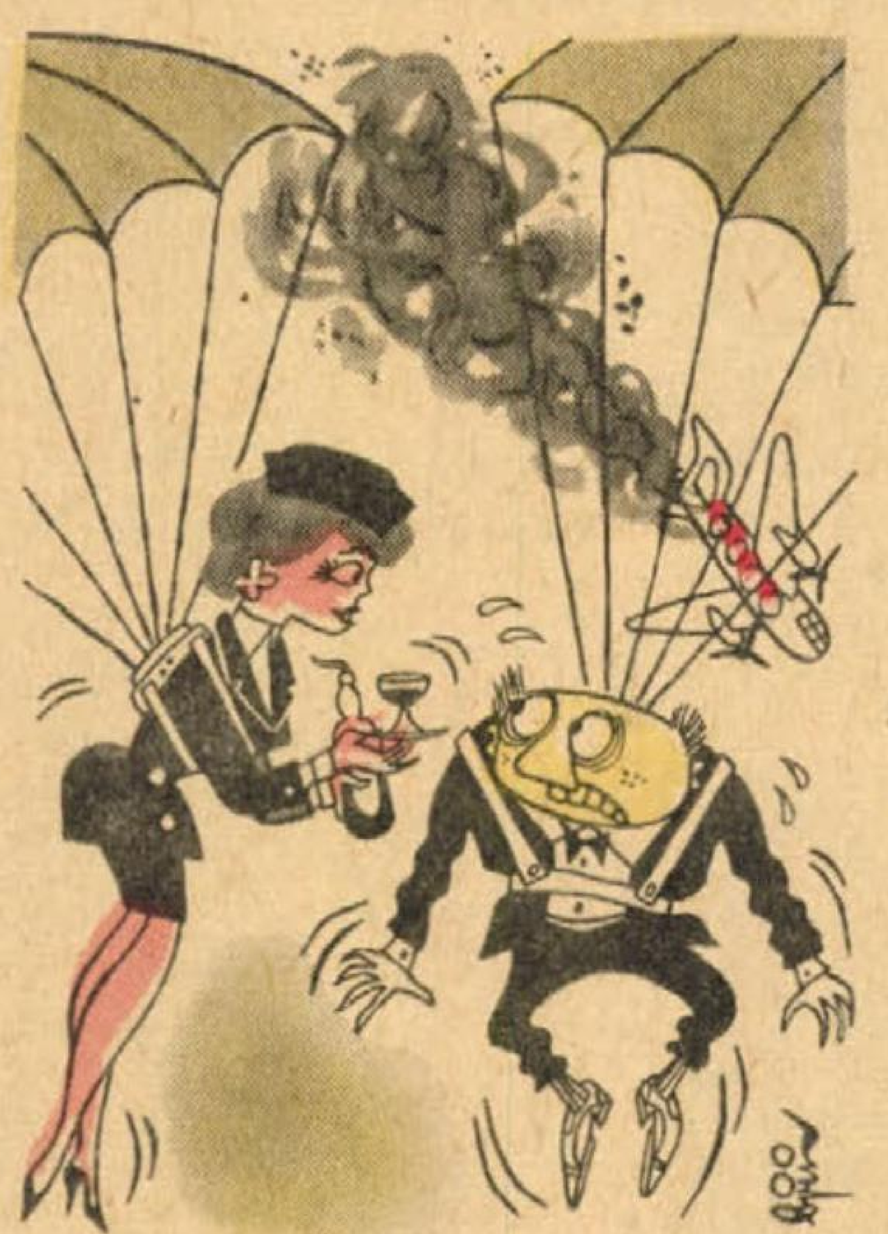
Gerő Sándor rajza

A jós: . . . és egyszer majd hűtőszekrényt neveznek el rólad . . .

Minta-légikisasszony

Balázs-Piri Balázs rajza

– Parancsol egy kis frissítőt?

A cégtáblafestő és modellja

Kaján Tibor rajza

ARANYOS ÖREGEK

Történt, hogy egy hivatalban
Jól felgyűlt az akta —
Három-négy-öt munkaerő
Tologatta, rakta.
Amikor az aktahegy már
Elérte a métert,
Három-négy-öt munkaerő
Zokogni se szégyellt.
A tavaszi fáradtságra
Hivatkoztak egyre,
Belehalnak, ha a hegy a
Nyakukról nem megy le.
A jó főnök visszahívott
Két nyugdíjast nyomban.
Jöttek azok, szemük fénylett:
— Az aktahegy hol van?
Nekiláttak, mint az éhes
Medvebocs a méznek,
És óránként négy-öt aktát
Buzgón elintéztek.
Serénykedtek, iparkodtak
Naponta nyolc órát.
S három-négy-öt munkaerő
Tapsolt, hogy ily jól járt.
Most már csak úgy benéztek a
Hivatalba reggel,
Pár nyájas szót váltottak a
Szorgos két öreggel,
S ki-ki lógott eszpresszóba —
Meccsre — óh, be szép ez!
A két öreg ugyis mindent
Precízen elvégez.
Szétszedik az aktacsomót
Naponta egy szálig.
E hivatal biztosan
Él-hivatallá válik.
S három-négy-öt munkaerő
Meg a főnök egy nap
Kitüntető oklevelet
S csinos összeget kap!

K. Tóth Lenke

Restancia

Erdei Sándor rajza

Mondja, mióta lehet itt ez az elintézetlen akta?

Mintha ő találta volna ki...

Kaján Tibor rajza

P. Howard: Huszonhatodik folytatás: Mobutu letartóztatja Kaszavubut...

Hivatali ünnep

Schwott Lajos rajza

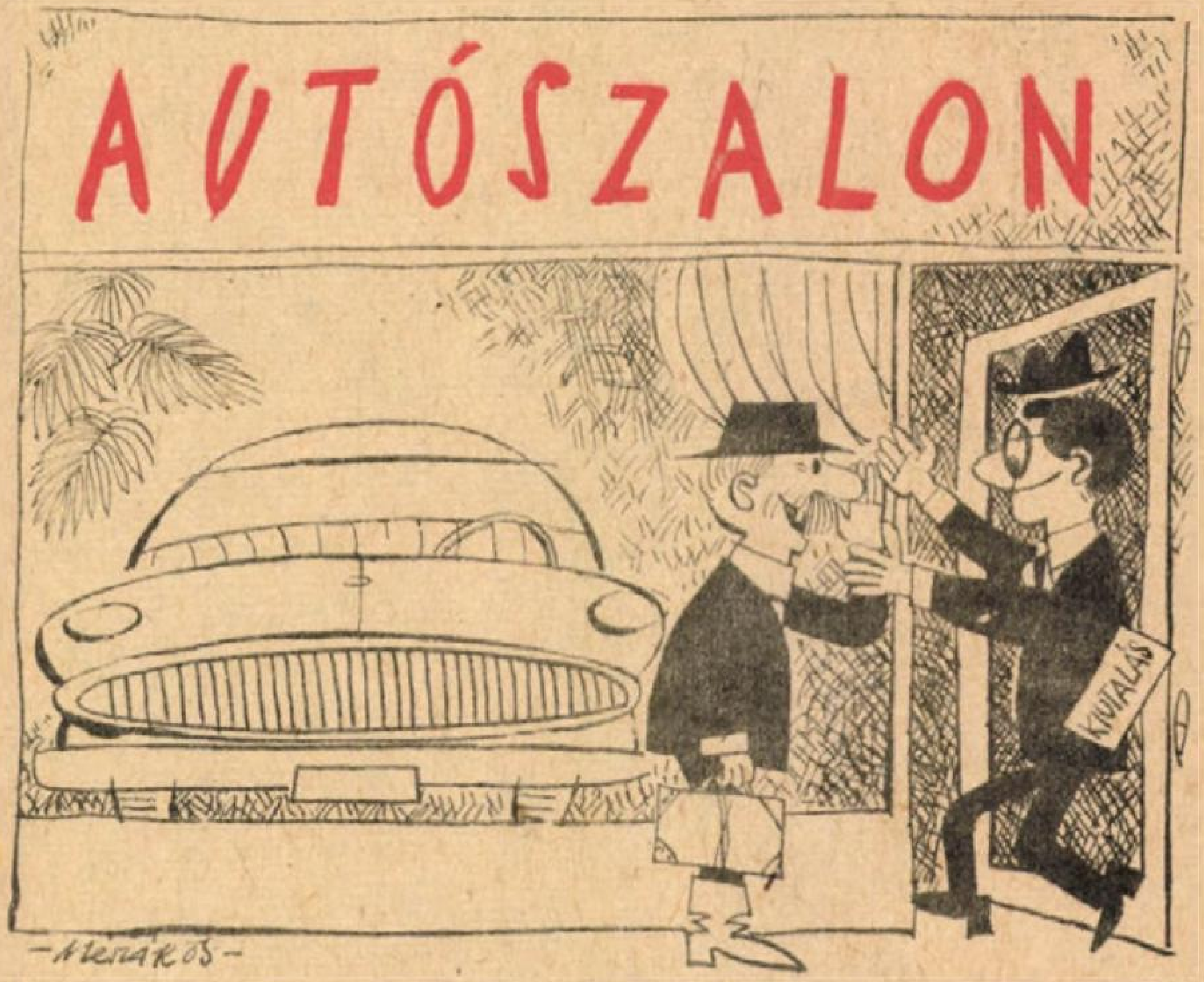

– Gratulálok a születésnapjára, osztályvezető kartárs!

– Köszönöm, János bácsi, legalább maga nem feledkezett meg rólam...

A mentőangyal

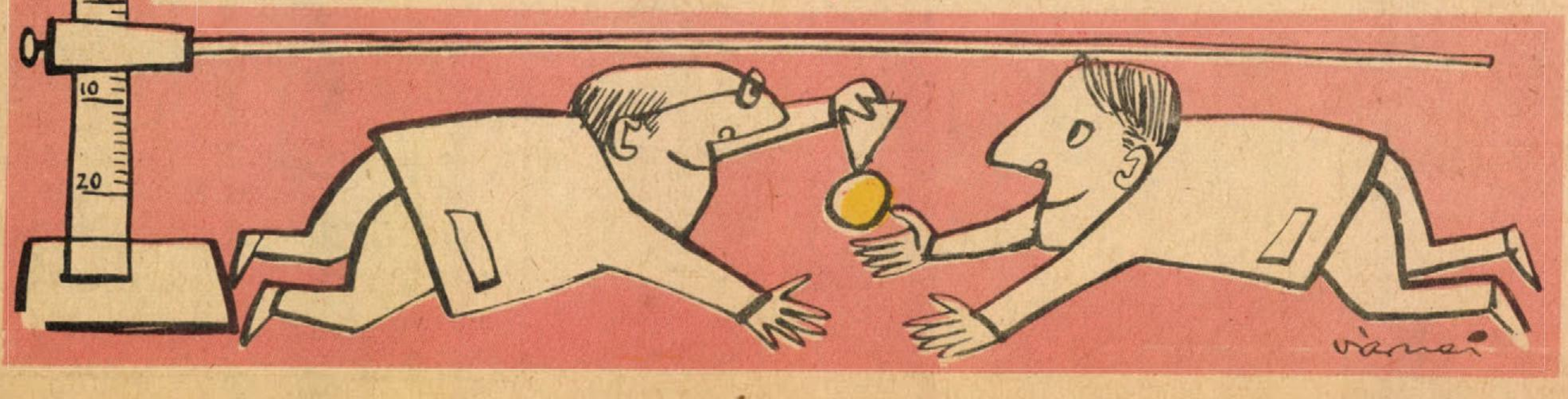
Mészáros András rajza

– Tudok egy kiadó garázst Sátoraljaújhely közelében!...

Nívó-díj...

Várnai György rajza

Talán illene tudni...

Három hónappal ezelőtt meghalt Herczeg Jenő, a közismert komikus. Munkaérdemrenddel kitüntetett színész, a fővárosnak több mint fél századon keresztül népszerű mulattatója.

A múlt héten késő este postás csöngetett be az elhúnyt művész lakására: expresszlevelet hozott „Herczeg Jenő színművész" számára. A boríték sürgős meghívót tartalmazott.

Eddig nem volna semmi különös a kis történetben. Elvégre akadhatott valaki a városban, aki nem értesült a színész haláláról, annak ellenére, hogy a lapok bőségesen foglalkoztak vele, a rádió és a televízió is megemlékezett róla, később a rádió műsort sugárzott művészi munkájának emlékére.

A kései meghívó érdekességét a feladó jelenti. A levelet ugyanis a Színháztudományi Intézet küldte.

A. M.

Az érdekeltek hozzászólnak

„Rákóczi út 15" című cikkükre közöljük, hogy a Marika eszpresszó belső helyiségét a kerthelyiség megnyitásakor, — előreláthatóan június 2-án — lezárják, és átalakítják. Ezzel az egyik jogos észrevétel megoldódik. A Vendéglátóipari, valamint a Fővárosi Nyomdaipari Vállalatokat pedig határozatban köteleztük korszerű, főútvonalnak megfelelő neon-cégtábla létesítésére.

VIII. ker. Tan. VB.
Építési Osztálya
Tassi István oszt. vez.

„Lógó erkélyrészletek" című bírálatukra közöljük, hogy a Kálmán utca 24. sz. épület erkélyjavítási munkálataira a Lakásépítő és Tervező Szövetkezet kapott megbízást, augusztus 30-i határidővel.

V. ker. Tan. VB.
Házkez. Ig.
Boros György igazgató

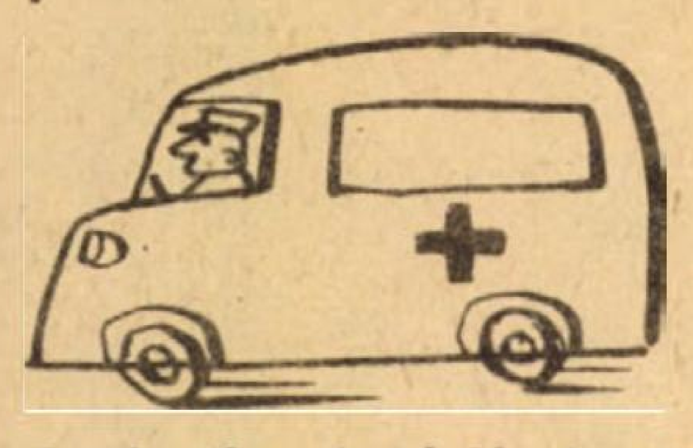
„Matt" című közlemény írójának igaza van. Fél év óta nem kapható sem sakkdoboz, sem sakkvászon. Erre többször felhívtuk a nagykereskedelmi vállalat figyelmét, de gyártási nehézségek miatt nem sikerült megoldást találni. Tárgyalások folynak sakkvászon gyártására.

Főv. Bútor, Hangszer
és Sportszer Kisker. Vállalat

Le a bürokráciával

Elrettentő példák

Pithagorasz látja lelkemet: sosem szerettem a számtant. Iskolás koromban mindig lemásoltam a leckémet padszomszédoméról, szülői minőségemben azonban nincs honnan puskázni. Magamnak kell megoldanom kislányom számtanfeladatait. Például okáért ezt:

„A téli sikos út idején 87 esetben hívták a mentőket. 39 áldozatot a helyszínen részesítettek elsősegélyben, hányat vittek kórházba?"

Kiszámítottam és elgondolkoztam. Példás egy példa! Könnyű és szolid, megelégszik néhány lábtöréssel. Nemcsak kivonási gyakorlat, szimbolikus figyelmeztetés: óvatosan közlekedj!

Aztán itt van a másik feladat. (III. oszt., 98. példa.) *„Ha 1 bagoly 4 egeret eszik naponta, hányat pusztít el 5 bagoly 2 hét alatt?"*

Hát igen, ma már nem babra, meg golyóra megy a számtan, hanem a gyakorlati életre nevel. A lét örök küzdelem, az erősebb felfalja a gyöngébbet! A természet törvényei kegyetlenek. Jó ezt tudni a gyereknek, nem igaz?...

A minap hetedikes unokaöcsém keresett fel számtankönyvének 324. példájával: *„Egy 53 éves ember 5 év 4 hónapig fizette a biztosítást, aztán meghalt. Hányszorosát kapták hozzátartozói a befizetett összegnek?*

Íme, az első emberhalál! Vajon szükség volt erre, hiszen annyiféle biztosítás van, amit élve is meg lehetett volna úszni!

– Tudtok még ilyen elrettentő példákat? – kérdeztem a hamvas gyereklelkeket féltő aggodalommal.

– De még mennyit! – kiáltották harciasan a srácok, és rakták elém egymás után a drámai példákat.

„Hazánk lakossága 1957 decemberében 9 831 000 fő. Halálesetek száma: 0,09%. Hányan haltak meg?" (VII. oszt. könyv, 600. példa.)

Gépkocsibaleset által enynyien, mérgezéstől annyian, balesetszerű zuhanástól emenynyien, lőfegyvertől amannyian haltak meg, és vízbe is szép számmal fulladtak. Hányan haltak meg összesen? (V. oszt., 135. példa.)

És így tovább, és így tovább.

Nem sorolom végig, de van a könyvekben még bicska, csecsemőhalandóság, halálozási statisztika – szinte halomra hullanak az emberek! Egy közepes tanuló is több kivégzést hajthat végre füzetében, mint amennyi Shakespeare összes drámáiban előfordul, bőrkötésben. És mindezt a tizennégy éven aluliaknak...

(sy)

Utasellátás

Múlt hó 11-én kislányommal Dombóvárra kellett utaznom. Jó korán kimentem a Déli pályaudvarra a 18.28-kor induló gyorsmotorosvonathoz, és párnás-jegyet vettem. Ám jobban jártam volna, ha másodosztályút veszek, mert akkor sokkal kényelmesebben helyezkedhettem volna el. Ugyanis csupán a motorkocsi volt párnás, amely csak negyedórával az indulás előtt állt rá a szerelvényre – amikor is egyszerre rohanta meg minden könnyelmű párnás-jegy tulajdonos.

Még kellemetlenebb volt, hogy a hosszú úton nem kaphattam szomjas kislányom részére egy pohár szörpöt vagy üdítő italt, mert a motorkocsiból a büféskocsihoz nem lehetett átjárni; csak valamely állomáson szaladhattunk volna hátra, amit nem mertem megkockáztatni. S mozgó büféárus sem jött a mo-

torkocsiba. Úgy látszik, ő sem merte megkockáztatni, hogy lemarad a vonatról. — Vagy talán nincs is mozgóbüfés a gyékényesi motorosgyorson?

Nem valószínű, hogy ilyen figyelmetlen volna az Utasellátó...

B. L.-né, **Soroksár**

Műsorváltozás...

Jegyünk volt az Erkel Színház vasárnap esti előadására. Mielőtt elindulunk, mindig megnézzük az újságban, valóban az megy-e, amire jegyet váltottunk, nem történt-e műsorváltozás. Boldogan látjuk a Népszabadság színházi műsorában: „Erkel Színház: Három kismalac." Izgatottan vágtuk be magunkat a Köztársaság tér felé haladó első villamosba. A ritka művészi élmény reményében.

Ám a színházban nagy csalódás ért bennünket: a „Három a kislányt" adták...

Vajon mi okozta a műsorváltozást?

Talán hirtelen megbetegedett az egyik kismalac?

V. E.

Űr-riport

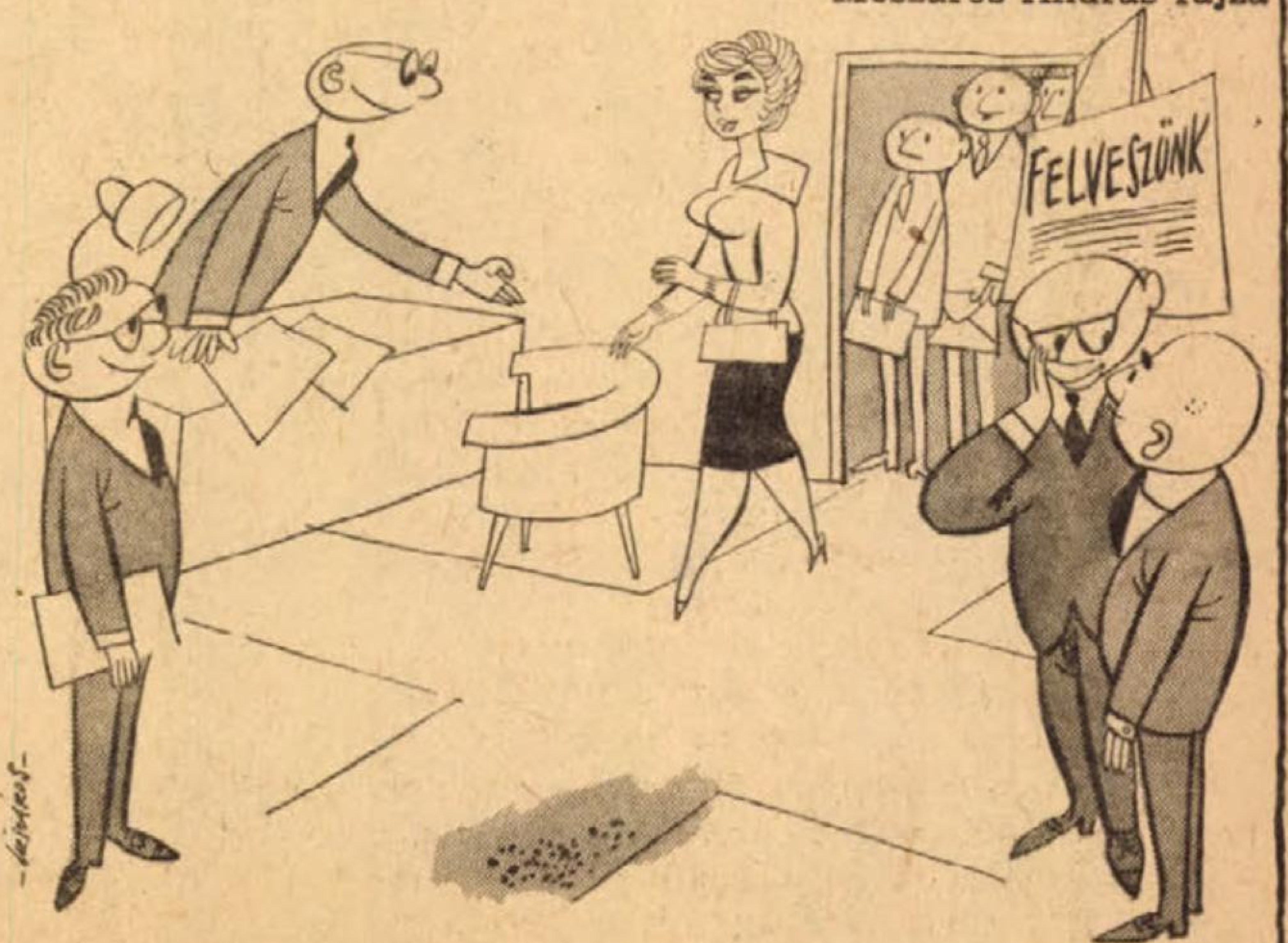
Toncz Tibor rajza

– Micsoda pocsék írógépszalagok vannak!...

Egyéni elbírálás

Mészáros András rajza

– Javaslom, hogy ebben az esetben ne a papírformát nézzük!

Kapukulcsot kapnak a pestiek

Toncz Tibor rajza

– Pistikém, mennyiért csinálsz nekem is egy másolatot?

Reklámot mindenhova!

Balázs-Piri Balázs rajza

IGAZ TÖRTÉNET

– Van egy huszam – jelentette be leányom egy tavaszi délután, minden előzmény nélkül.

– Örülök neki. Én is mindig takarékos voltam.

– Nem úgy gondoltam – válaszolta, és hangjába némi fitymáló lenézés is vegyült, de akkor még nem tulajdonítottam neki jelentőséget.

Néhány nap múlva álmában így kiáltott fel:

– Terített betli, rekontra, a piszok keservit!

Atyai aggodalom kezdte mardosni szívemet. Hogy mik vannak abban az iskolában! Vagy lehet, hogy különtorna ürügyén füstös kártyabarlangokba jár a gyerek, ott játssza el heti uzsonnapénzét? Persze, az ellenőrzőkönyvét is ezért vesztette el, nem volt pénze már, és betette a buliba. Szörnyűség! Én sosem kártyáztam, azt se tudom, mi a különbség az ászfelső és tökmakk között, ő meg nyolcéves létére menthetetlenül elzüllött...

– Másképp honnan szedné ezeket a borzasztó kifejezéseket? – jajdultam föl.

Hitvesem az ablakhoz vezetett, és lemutatott a ház előtti játszótérre. – Onnan – suttogta komoran.

Este féltíz volt. A téren egy karbidlámpa sárgás fényénél népes férfitársaság vívta elkeseredett csatáját. Hangosan csattantak a lapok a padokon, a játszma végén pedig izgatott vitában értékelték az eseményeket, miközben egyikük már osztotta is a következő partit. Egy köpcös vasutas nem éppen szószéki tónusban taglalta ellenfele úgynevezett „rohadt mázliját", amiért elfogta a piros ultit, a harmadik partner pedig rossz lapja felett érzett keservében az erkölcsrendészeti szakszótárból merítette kifejezéseit.

– Hát ez tűrhetetlen – háborogtam. – Szólni kéne a rendőrnek!

– Ugyan, hagyd el – legyintett a feleségem. – Néha a rendőrök is kibicelnek nekik, nézd csak meg egyik délután.

Másnap csakugyan sétálni hívtam Zsuzsit. A játszótérre érve kitépte magát féltő kezemből, és az egyik padhoz iramlott, ahol már javában állt a küzdelem. Telt ház volt, minden padon tetőpontjára hágott az ádáz tusakodás. Néhány kibic még a hintára is jutott. A küzdő felek előtt rengeteg aprópénz hevert, itt-ott kavicsok alá szorított bankjegyek tarkállottak. Az egyik buli éppen véget érhetett, mert tagjai a szomszédos csárda söntésébe igyekeztek, nyilván új erőt gyűjteni a következő fordulóhoz. Egy perc sem telt bele, máris új parti verbuválódott a körülállókból. Gyorsan megegyeztek a tétek összegében, s már gusztálták is lapjaikat.

Kislányom helyet szorított a tömegben, és lelkesen magyarázta:

– Látod, apu, a bácsi elpasszolta a zöldet, ott letették a tököt, és kész a redurchmars!

– A piros ulti rontja a negyvenszázat! – bömbölte egy borízű hang a szomszéd padról, de lehurrogták.

Körülnéztem. A téren minden talpalatnyi helyet a kártyázók foglaltak el. Egyetlen kisfiú rollerezett a középső sétányon. Gyorsan elvonszoltam lányomat a tér egy félreeső sarkába, és labdázni kezdtünk, de a labda pattogása alkalmasint zavarta a kártyázókat, mivel több

szemrehányó tekintet rendreutasított bennünket, sőt, egy borostás, viharkabátos dolgozó meg is jegyezte, hogy nem érti, minek nézik egyesek a közterületet.

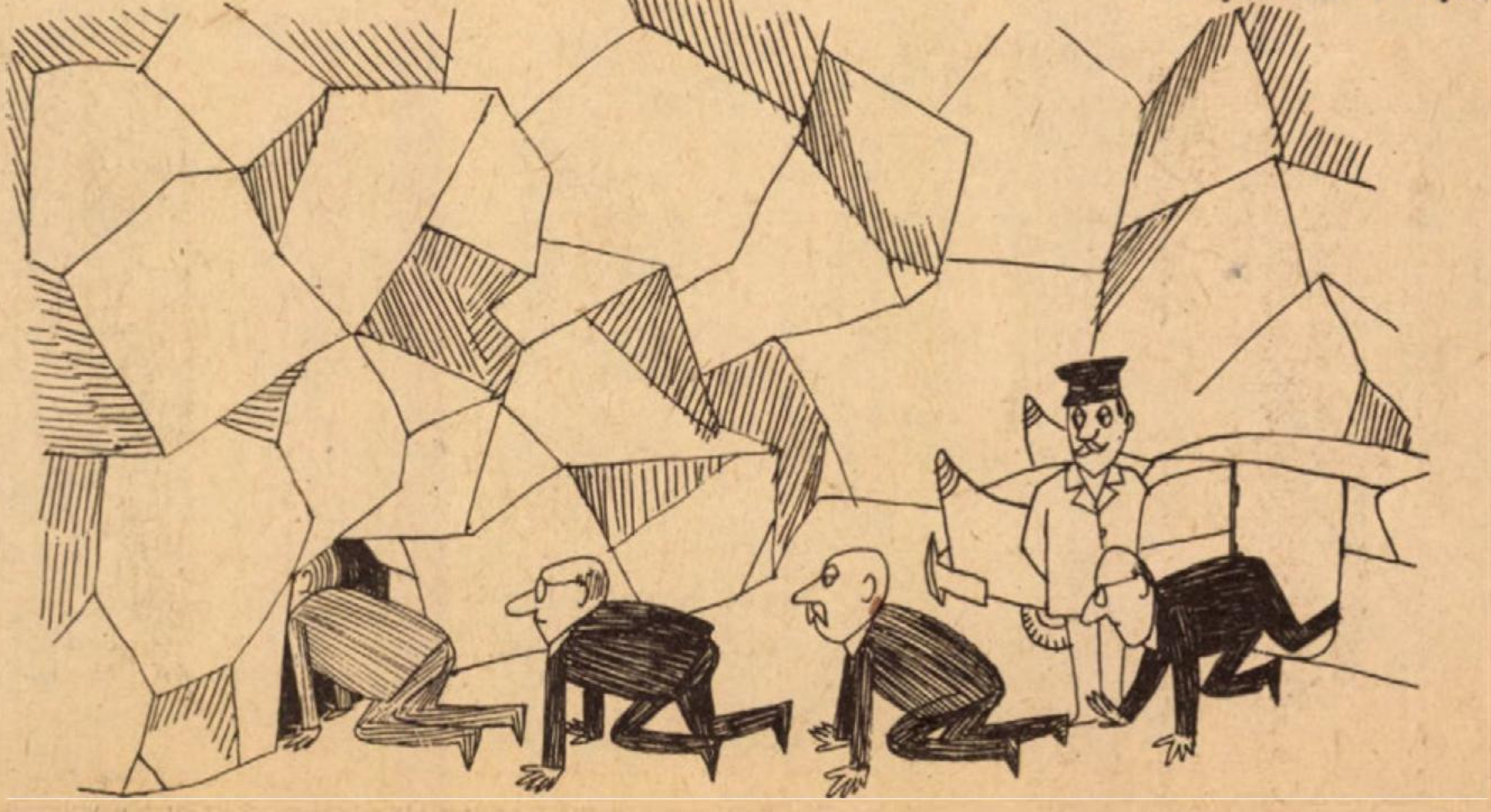
Mivel haza még nem mehettünk a nagytakarítás miatt, betértünk hát mi is a fröccskereskedésbe. Rendeltem két korsó törkölyt, és Fekete Pétert kezdtünk játszani, a tét egy szem savanyúcukor volt. Az első két partit a gyerek nyerte, a harmadikban elég jól álltam, amikor jött a boltvezető, és kiutasított. Vitatkozni próbáltam, de amikor megmutatta az üzletszabályzatot, beláttam, hogy igaza van.

Nyilvános helyen ugyanis tilos szerencsejátékot űzni.

Kaposy Miklós

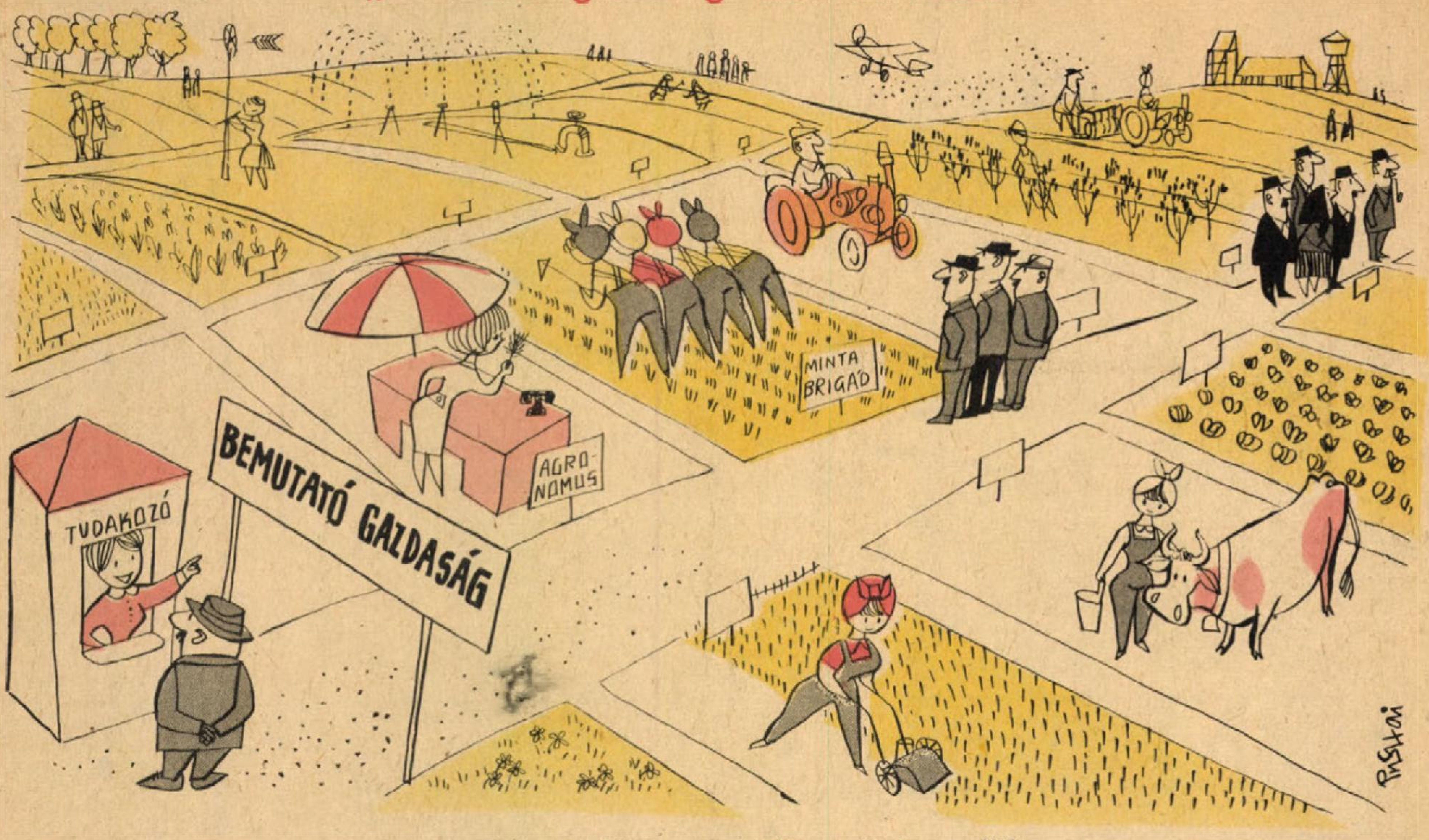
Felavatták a Barlang-múzeumot

Kaján Tibor rajza

„Bemutató gazdaság"-okat terveznek

Pusztai Pál rajza

– Köztes bab termelési bemutató jobbra a 83-ik parcellában...

A megbántott EMBER

Mellém ül a kis eszpresszószékre, arcáról sugárzik a megbántottság. Sóhajt, maga elé mered, megcsóválja a fejét. Aztán legyint, majd megcsóválja a fejét. Maga elé mered.

– Nem lehet kibírni – sóhajt. – Az embert mindenütt csak bántalom éri. Nem vagyok érzékeny, de ez már sok... Ülök a villamoson, kanyarodik, egy öreg néni áll mellettem, elveszti az egyensúlyát, rálép a lábamra, azt mondja pardon, aztán néz ki tovább az ablakon. Már el is felejtette. Pardon! Nekem meg sajoghat a tyúkszemem miatta. Törődik is vele!

– Tyúkszeme van?

– Nincs, de ő azt nem tudhatja. És lehetne is... Más... Állok a pult előtt, most már direkt figyelem az embereket. Én következnék, de készakarva nem kérek, vajon mit csinál a mellettem álló. Várok. Egyszer csak rám néz: Uram, ön következik. Ezt úgy mondja, mintha én nem tudnám. Mintha én egy hülye lennék! Miért vagyok én neki hülye?! Amikor nem is ismer.

Csóválja a fejét:

– Beviszem a főnökömnek a kimutatást. Köszönöm, mondja. Nem köszönöm szépen, hanem csak köszönöm. Nincs benne hiba? Ezt kérdezi. Nincs benne hiba?... Miért éppen a hibát keresi mindjárt benne? A hibára van neki szüksége vagy a kimutatásra? És ha van benne hiba?! Hát én is csak ember vagyok, aki hibát véthet...

De éppen ezt akarja velem éreztetni, hogy én nem vagyok ember. Miért nem vagyok én neki ember?!

Legyint, sóhajt, mered.

– Szemben ül velem egy kollégám. Tíz év óta. Soha egy rossz szót nem mondtam róla. Ma felnézek, látom, a levegőbe mered, gondolkodik valamin. Figyelem. Gondolkozik. Később megérezhette, hogy nézem, mert rám pillantott, azután zavartan, gyorsan a munkája fölé hajolt. Tehát rólam gondolt valamit. Különben miért jött volna zavarba? És ha zavarba jött, akkor képzelheti, miket gondolt ez rólam. De miért nem mondja meg a szemembe? Miért?... Nem értem én ezt. Maga érti?

– Nem... na... gyon – mondom bizonytalanul.

Csodálkozva rám néz, szája szegletében keserű mosoly, szeme elborul, megcsóválja a fejét, aztán lassan felemelkedik. Dermedten ülök, s miközben vontatott léptekkel a kijárat felé indul, ösztönösen utána kiáltok.

– Kérem... kérem, ne haragudjon!

Visszafordul. Tekintetén eltompult a fény.

– Nem, nem – mondja bágyadtan. – Én ezt sose fogom magának megbocsátani.

S amint tovább megy, válla roskad a rásúlyosodó bántalmak alatt.

Kékvölgyi Vilmos

Valami új: a gyorsbeszéd

Meglepődve észlelem, hogy egyesek rövidítik a beszédjüket. Tévedés ne essék, nem úgy, hogy rövidre fogják időbelileg. Dehogy! Ellenben egyes szavakat úgy ejtenek ki beszéd közben, ahogyan azokat írásbelileg rövidítik. „Ha jól meggondoljuk *kábé* 20-an lehettünk a teremben." – üti meg a fülemet a villamoson. *„Az osztályból ott volt Karcsi, Laci, Sári estébé, estébé, szóval majdnem mindenki."* Tehát: kábé, estébé beszéd közben. Hogy mi szükség van erre, nem tudom, de az a gyanúm, hogy semmi sem történik ok nélkül. Valószínűleg születőben van egy új, recionálisabb magyar nyelv, amelynek a világrahozatalánál én is szeretnék bábáskodni.

Nézzünk meg tehát egy hosszabb lélegzetű mondatot sztenofon átköltésben. Cím: *Bépéi kaland. Kábé 3 káemet utaztam az Efvévén, a Nyugputól a Kelpuig. Ezalatt megettem cécéa fél kágé banánt, ami 20 Efertébe került. A Favhoz is volt szerencsém. A Bávnál vettem 6 cm a négyzeten linoleumot. Vettem volna még kábé 100 Efertéért egy kávéfőzőgépet a Villertnél, de mivel havonta sok káwét (kilowattot) fogyaszt, nem vettem meg. Kábé ez történt velem Bépén ef hó 16. pont kötőjel án.*

Sz. Gy.

LUDAS MATYI — SZATIRIKUS HETILAP
Főszerkesztő: Tabi László. — Szerkesztő: Földes György. — Művészeti szerkesztő: Toncz Tibor.
Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat. — Felelős kiadó: Csollány Ferenc. — Szerkesztőség: Budapest, VIII., Gyulai Pál utca 14. — Tel.: 335—718. — Kiadóhivatal: VIII., Blaha Lujza tér 3. Tel.: 343—100, 142—220. — 61.2345 — Kossuth Nyomda, Budapest, V., Alkotmány utca 3. — Felelős vezető: Lengyel Lajos igazgató. — Terjeszti a Posta Központi Hírlap Iroda 180—850.